

ZPRAVODAJ 2022/3

Velká nad Veličkou

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

právě se Vám dostává do rukou třetí číslo letošního zpravodaje. Číslo, které je posledním ve volebním období 2018–2022, na jehož sklonku vychází. V této souvislosti mi dovoluji uplynulých 4 roky trochu bilancovat. V rámci komunálních voleb kandidovalo v naší obci v roce 2018 celkem 7 volebních stran a Vy, voliči, jste tak měli poměrně pestré možnosti k projevu své vůle, jak by mělo vypadat zastupitelstvo obce v novém složení. Navíc, po 28 letech ve funkci již nekandidoval můj předchůdce, a ani někteří další z tehdejších radních a zastupitelů. Další významnou změnou byla i skutečnost, že z těch 7 volebních stran byly tzv. tradiční politické strany zastoupeny pouze ve 3 případech. Na základě projevu vůle voličů byli do zastupitelstva obce zvoleni zástupci celkem 5 volebních stran. Následovala povolební vyjednávání, která byla od samého počátku vedena tak, aby se v daném volebním období neřešilo, kdo je v koalici a kdo je v opozici, ale naopak, aby se společně pracovalo pro obec, což pak víceméně fungovalo po celé volební období. Volební strana, za kterou jsem kandidoval, získala tehdy celkem 5 mandátů, a to na základě volebního výsledku více jak 29 %. Dilema, zda zůstat ve své tehdejší pracovní pozici, kde mne práce mimořádně bavila, nebo udělat v podstatě krok do neznáma, nebylo pro mne vůbec jednoduché. Také jsem si nedokázal představit, jak zásadní dopady pro můj dosavadní rodinný život by

mohlo mít zvolení do uvolněné funkce. Nakonec jsem se rozhodl respektovat vůli voličů. Nyní jsme na konci čtyřletého volebního cyklu, volebního období, ve kterém se řada věcí podařila, některé již méně, ale jsem přesvědčen, že většina zastupitelů se snažila pracovat ve prospěch obce co nejlépe podle svých

možností a schopností. Za to bych jim chtěl touto cestou velice poděkovat. Zvlášť si vážím práce a nasazení mých kolegů z rady obce. Naše jednání nebyla vždy úplně jednoduchá, ale vždy jsme fungovali jako jeden celistvý tým. Končící volební období bylo navíc provázáno i skutečnostmi, o kterých jsme před získáním mandátů nemohli mít ani tušení, a které v dosavadní historii našeho samostatného státu nikdy ani nenašly. Především mám na mysli 2 covidové roky, které značně změnilы zažitý zvyklostí a mnohá nařízená opatření zásadním způsobem omezovala běžný, ale i pracovní život každého z nás. A aby toho nebylo málo, když už jsme se popasovali s covidem, začal pár set kilometrů od našich hranic válečný konflikt, který poválečná Evropa do té doby nezažila. V nadcházejících komunálních volbách, oproti těm minulým, kandidují pouze 3 volební strany. Složení zastupitelstva obce ve volebním období 2022–2026 tak bude odpovídat Vašemu výběru z celkem 45 kandidujících. Každého z kandidujících si osobně vážím, a to už jen třeba z toho důvodu, že nikdo dnes nemůže vědět, do jaké míry se ještě rozvine energetická

krize a související inflační spirála, zda nedojde k další eskalaci nedalekého konfliktu apod. Vše tak může mít zásadní dopady na naplňování jednotlivých volebních programů, na rychlost a možnosti realizace především investičních akcí.

Z hlediska dalšího směřování obce je důležitá především kontinuita akcí, a proto jsme ani závěr volebního období nepojali stylem *po nás potopa*, ale právě naopak. Nejbližší zahajovanou stavební akcí bude vybudování parkoviště na místní komunikaci Za humny, přičemž již byl vybrán zhotovitel a realizace stavby se předpokládá do konce listopadu tohoto roku. Co se týče rekonstrukce chodníku podél komunikace I/71 na průtahu obcí, bylo již vydáno stavební povolení, a v době vydání tohoto

čísla zpravodaje bude probíhat výběr zhotovitele. Rovněž tak je předpoklad ještě v tomto roce pro vydání stavebního povolení pro výstavbu dopravní a technické infrastruktury v lokalitě Lose. Do konce září bychom měli obdržet nový dopravní automobil pro jednotku požární ochrany, čímž bude zakončena obměna nejvýznamnější hasičské techniky. Zastupitelstvo obce ve svém stávajícím složení projedná mimo jiné koupi pozemků nezbytných pro rozšíření obecního vodovodu na sídlišti, a po aktualizaci projektové dokumentace budou neprodleně následovat další kroky k vybudování vodovodu v této části obce. Je toho ještě více, každopádně přehled již ukončených a reálně probíhajících akcí je uveden v další části zpravodaje. Dosavadní výdaje

na investiční a neinvestiční akce včetně oprav činí doposud více jak 57 mil. Kč, a do konce tohoto roku se bude ještě jednat o akce v celkové výši bezmála 16 mil. Kč.

Po dvouleté odmlce, způsobené covidem, proběhly v letošním roce tradiční Hornácké slavnosti, jejichž průběh můžeme považovat za úspěšný. S počty platících návštěvníků byla veřejnost seznámena již krátce po jejich skončení a jejich celkový počet činil bezmála 5 tisíc. Detailní informace budou k dispozici po zahrnutí veškerých výdajů a příjmů. Oproti tomu nelze za úspěšný považovat letošní ročník Ozvěn Hornácka. V tomto případě se jedná o akci, kdy každoročně počet platících návštěvníků nedosáhne ani počet 500 osob, což je mimochodem méně, než kolik bývá návštěv-

níků na rámcovém programu v zahradě domu č. p. 166 v rámci slavností. Letošních 79 platících návštěvníků pátečního programu na Strážné hůrce je ale alarmující. Přitom obě vystoupení byla více jak kvalitní a ti, co program zhlédli, mohli odcházet spokojeni. Ano, počasí se k nám tentokrát otočilo zády, ale díky zastřešení pódia se program mohl uskutečnit v plném rozsahu. Zásadním způsobem však počasí ovlivnilo program sobotní. Nejprve byl účastníky zrušen pochod Suchovských republikánů, a aby toho nebylo málo, předpověď počasí na sobotní večer byla natolik nepříznivá, že vedení VUS Ondráš z bezpečnostních důvodů vystoupení odvolalo. Možnosti a varianty jeho vystoupení byly s vedením souboru projednávány od pátečního večera

do sobotního dopoledne. Vystoupení zbylých souborů bylo přemístěno na náměstí od 15 hodin, což bylo rozhodnuto na základě tristní páteční návštěvnosti. Bohužel i tomto případě hrálo svou roli počasí, přičemž trvalý déšť měl být až zhruba od 19 hodin. Po těchto zkušenostech je dle mého soudu naprosto legitimní nastolit otázku, jak dál s konáním Ozvěn Hornácka. Zda změnit formát této akce, zda by neměla být organizována s větším časovým odstupem od Hornáckých slavností, ale zejména, zda nepřistoupit k přehodnocení jejich každoročního konání a nejít třeba cestou dvouleté či čtyřleté periody pořádání Ozvěn, tak jako třeba v případě Slováckého roku v Kyjově. Mnohá vyjádření z řad

odborné veřejnosti jsou obdobná s mým názorem. Tyto finanční prostředky by bylo lépe použít např. na podporu folklorních souborů nebo sportovních oddílů dětí a mládeže. Nové vedení obce, vzniklé z nadcházejících voleb, by se tím určitě mělo zabývat.

Vážení spoluobčané,

dovolte mi z tohoto místa popřát Vám pohodový letošní podzim a do dalších let mnoho zdraví a štěstí. Při nadcházejících komunálních volbách prosím přijďte volit, a vyjádřete tak svou vůli pro směřování obce v následujících čtyřech letech. Bylo mi ctí zastupovat naši obec v právě končícím volebním období.

*Děkuji
Petr Šmidrkal, starosta*

Zastupitelstvo a rada obce Velká nad Veličkou

INFORMUJÍ

O závěrech z 16. zasedání zastupitelstva a schůzí rady obce. 16. zasedání zastupitelstva obce se uskutečnilo ve středu 29. června 2022. Přítomno bylo 12 zastupitelů, 3 byli řádně omluveni. Zastupitelstvo projednalo a schválilo hospodaření obce a účetní závěrku obce za rok 2021. V dalším projednalo a vzalo na vědomí výsledky hospodaření obce za leden až květen 2022. Následně zastupitelstvo projednalo a schválilo rozpočtové opatření č. 2, zahrnující neinvestiční transfery v úhrnné výši 480.400 Kč (všeobecná pokladní správa 172.400 Kč, sociální práce 209.400 Kč, od Jihomoravského kraje na činnost Sboru dobrovolných hasičů 99.000 Kč). Na výdajové straně se

jednalo o 350.000 Kč na zabezpečení Hornáckých slavností, Ozvěn Hornácka a pořízení 4 ks nůžkových párty stanů. Dále se jednalo o 100.000 Kč na pořízení mycího stroje na KD, 300.000 Kč na obměnu sportovních sedaček na tribuně stadionu, 500.000 Kč na rozšíření počtu urnových hrobů na novém hřbitově a vybudování osvětlení tamtéž, o 950.000 Kč byl navýšen paragraf pro pořízení komunální techniky – pořízení nového traktoru. O 99.000 Kč byly navýšeny výdaje pro zabezpečení požární ochrany. V neposlední řadě se jednalo o výdaje na činnost místní správy, úhrnem ve výši 709.000 Kč (pořízení a instalace elektronické úřední desky, pořízení nových webových stránek a neinvestiční transfer na sociální služby). V majetkopráv-

ní oblasti byl projednán prodej 2 pozemků soukromým osobám a části obecního pozemku právnické osobě. Současné byly projednány související odkupy 7 pozemků od těchto soukromých osob a části jednoho pozemku v majetku právnické osoby. V dalším průběhu zasedání zastupitelstvo obce stanovilo počet zastupitelů pro volební období 2022–2026, který byl ponechán v počtu 15 členů zastupitelstva obce. Vzat na vědomí byl Valnou hromadou dobrovolného svazku obcí Mikroregion Hornácko schválený rozpočet DSO Mikroregionu Hornácko na rok 2022 a rovněž tak byl vzat na vědomí schválený Závěrečný účet DSO Mikroregion Hornácko za rok 2021. Dále byli přítomní zastupitelé a veřejnost seznámeni s rozsahem aktuálně probíhajících investičních akcí.

Rada obce projednala a schválila cenovou nabídku a následně smlouvy, týkající se pořízení, instalace a provozu elektronické úřední desky, která je ve stojanovém provedení umístěna před budovou obecního úřadu. Schválena byla rovněž cenová nabídka na rozšíření počtu urnových hrobů na novém hřbitově, které jsou v současné době již vybudovány. Projednány a schváleny byly pronájmy části obecního pozemku na Husím rynku a nebytových prostor v objektu č. p. 514. Těmto majetkoprávním úkonům vždy předcházelo i zveřejnění záměrů na úřední desce. Postupně byly projednávány a schváleny smlouvy k zajištění bezpečnostní služby při Hornáckých slavnostech a také při Ozvěnách Hornácka. Obdobně i v případě zabezpečení ozvučení a souvisejícího zastřešení na Strážné hůrce. Byla uzavřena smlouva se zhotovitelem investiční stavební akce „Parkoviště OA v ulici Za humny Velká nad Veličkou“, na

základě které dojde k dalšímu rozšíření možností parkování v této lokalitě. Projednány a schváleny byly smlouvy s jednotlivými autory programů při Hornáckých slavnostech a rovněž tak i kupní smlouva s dodavatelem nového komunálního traktoru; ten stávající je již na hranici životnosti. Projednány a schváleny byly smlouvy o zřízení věcného břemene se společností EG.D, a.s., dohoda o finančním vypořádání mezi obcí a Agenturou ochrany přírody a krajiny. Rada obce projednala a doporučila zastupitelstvu obce ke schválení kupní smlouvu s Povodím Moravy, s.p., na jejímž základě by pak obec odkoupila pozemek, na kterém je umístěna příjezdová komunikace k Veličce, a rovněž tak pozemek, který bude částečně dotčen rekonstrukcí mlýnského vodního náhonu. Schválen byl finanční dar ve výši 20.000 Kč Hornáckému mužskému pěveckému sboru. Schválena byla rovněž cenová nabídka a rozsah oprav kanalizačních vpustí a poklopů v obci, zejména umístěných na komunikaci směrem na Javorník, s předpokládaným termínem provedení v říjnu letošního roku. Za účelem zhodnocení dočasně volných finančních prostředků obce bylo schváleno uzavření smlouvy o vkladovém účtu a smlouvy o spořicímu účtu, v obou případech u České spořitelny, a.s., kde má obec veden svůj účet. Schválena byla cenová nabídka a související smluvní dokumentace na zpracování projektů pro umístění fotovoltaických prvků na střechách objektů kulturního domu, sportovní haly, DPS, Masarykovy základní školy a TJ Kordárna. Vzhledem k dlouhotrvajícímu suchu a nedostatku pitné vody v některých částech obce byla projednána a schválena cenová nabídka pro pořízení transportní cisternové nástavby. Projed-

náno a doporučeno zastupitelstvu obce ke schválení bylo navýšení finančních prostředků provozního rozpočtu Masarykovy základní školy o 550.000 Kč, a to zejména v důsledku nárůstu cen energií a mimořádných nákladů mimo plánovaných oprav.

O aktuálně probíhajících stavebních akcích a opravách. Dokončuje se rekonstrukce místní komunikace u mateřské školy a probíhají stavební práce na propojení místních komunikací Za humny a ulice Školní, včetně vybudování kolmých parkovacích stání. Před dokončením je vybudování veřejného osvětlení na novém hřbitově. Dokončeno bylo vybudování kolmých parkovacích stání, chodníku a místa pro tržový prodej v Adamovské uličce. Před zahájením je vybudování parkovacích míst v ulici Za humny. Bylo obdrženo stavební povolení a vyhlášeno výběrové řízení v rámci veřejné zakázky na rekonstrukci chodníku podél komunikace I/71.

O kulturních a dalších akcích. Po vynucené dvouleté přestávce opět proběhly v tradičním formátu Hornácké slavnosti. Jejich průběh navázal na předchozí vydané ročníky, což se projevilo i v návštěvnosti. O měsíc později, na slavnosti navazující Ozvěny Hornácka, dopadly naopak velmi bídne a pátečních 79 platících návštěvníků programu na Strážné hůrce je smutným rekordem. Velký podíl na slabé návštěvnosti mělo určitě také počasí, i když díky zastřešení pódia mohla obě plánovaná vystoupení proběhnout. Počasí však zcela zásadně ovlivnilo sobotní program. Už od pátečního večera probíhala s vedením Vojenského uměleckého souboru Ondráš jednání, kdy vedení souboru, vycházející z předpovědi meteorologické služby, bylo nuceno z bezpečnostních důvodů zrušit

taneční část, a to i přes instalované zastřešení pódia. Výsledkem navazujících sobotních jednání a požadavků na zabezpečení vystoupení bylo bohužel zrušení celého vystoupení souboru. Kapacita zázemí kulturního domu byla nedostačující a výstavba pódia ve sportovní hale byla za dané situace nereálná, nehledě na velmi omezené kapacity pro případné návštěvníky. Zbylá vystoupení byla přesunuta na 15. hodinu do centra obce s tím, že pro tuto dobu byla ještě hodinu před zahájením příznivá předpověď počasí. Skutečnost však byla opačná, a i tato vystoupení musela být zrušena. Pochod Suchovských republikánů byl v důsledku počasí a špatně schůdnému terénu zrušen již v pátek v noci. Legitimní je proto i otázka další podoby Ozvěn Hornácka. Popisované akce dopadly naprosto rozdílně i přes velkou snahu všech pořádajících.

Významnou sportovní akcí byla Hornácká pětadvacítká, opět organizačně výborně připravená. I v tomto případě byla částečně počasím ovlivněna účast, ale nikoliv sportovní výkony.

DĚKUJÍ

Organizátorům Hornáckých slavností, především členům Programové rady Hornáckých slavností, autorům jednotlivých pořadů a výstav, ale také všem těm, kteří se podíleli na jejich přípravě a průběhu. Organizačním týmům, které měly na svých bedrech přípravu a průběh letošních Ozvěn Hornácka a Hornácké pětadvacítky. Všem občanům, kteří chápou dočasná omezení, která se jich mohou týkat v důsledku realizace stavebních akcí, ale také pořádání kulturních a sportovních akcí na území obce.

Vážení spoluobčané,

dovolet, abych vám touto cestou poděkoval za možnost podílet se na chodu naší obce v tomto volebním období. Byla to pro mne opravdu velká zkušenost diametrálně odlišná od zaměstnání v soukromé firmě. Vždy, když bylo potřeba, jsem se snažil pomoci, a to nejenom na jednáních rady a zastupitelstva obce, ale také při opravách obecní komunální techniky, vývozu kontejnerů na bioodpad nebo přípravě akcí pořádaných obcí. Chtěl bych poděkovat všem pracovníkům obecního úřadu Velká nad Veličkou, za dobrou a obětavou práci starostovi obce panu Petru Šmidrkalovi a místostarostovi Zdeňkovi Skopalovi. Rád bych také poděkoval stavební firmě pana Romana Maňáka, která nám vždy vyšla vstříc, a to i u menších stavebních akcí, Petře Tomčalové z restaurace Pod lipama, která

se postarala o nás všechny, kteří jsme se potýkali s povodní v roce 2020. Nesmím zapomenout na všechny zájmové spolky a jejich vedoucí, ať už jsou to myslivci, hasiči, rybáři, sportovci, folkloristé a také pan farář, velký dík vám všem za práci s dětmi a práci pro obec. Paní Ježové a panu Škopíkovi za dobře připravené stavební projekty. Těch jmen, která bych chtěl jmenovat, je velká spousta, místo ve zpravodaji je ale omezené, proto díky všem těm, kteří mají dobré nápady a podporují rozvoj naší obce. Nakonec bych chtěl poděkovat bývalému vedení obce, na jehož dlouholetou práci jsme mohli navázat.

Všem občanům naší obce přeji pevné zdraví a hodně úspěchu a štěstí do dalšího volebního období.

Stanislav Čajka

USKUTEČNĚNÉ AKCE 2019–2020			
p. č.	Investice	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	rekonstrukce plynové kotelny DPS	1 384	427
2.	koupě drtiče biodpadu Pezollato S7000	1 854	
3.	koupě manipulátoru JCB Loadall 531-70 AG T4F	2 095	
4.	koupě nákladního automobilu VOLVO FL-240	1 907	
5.	koupě dodávkového automobilu PEUGEOT Boxer	522	
6.	rozšíření vodovodu na náměstí	1 480	1 182
7.	rozšíření hrobových míst 1. etapa	192	
8.	rekonstrukce fotbalového stadionu TJ vč. opěrné zdi	7 977	
9.	rekonstrukce elektroinstalace v mateřské školce	332	
10.	vybudování multifunkčního hřiště v objektu mateřské školky	794	537
11.	oplocení stadionu TJ, vodovodní přípojka, přeložka potrubí	389	
12.	majetkoprávní úkony (odkupy pozemků a staveb)	2 300	
Celkem investice		21 226	2 146

USKUTEČNĚNÉ AKCE 2021			
p. č.	Investice	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	nákup požární cisterny	7 500	4 166
2.	rekonstrukce ordinace stomatologa vč. vybavení	2 239	
3.	rekonstrukce služebního bytu na DPS	645	
4.	rekonstrukce komunikace u Jandového	4 126	
5.	rekonstrukce budovy a pódia na Horňáckém stadionu	2 507	
6.	rekonstrukce kuchyně v mateřské školce	912	600
7.	urnové hroby na novém hřbitově	133	
8.	parkoviště na bytovkách	2 534	
9.	rekonstrukce chodníku na bytovkách	1 096	
10.	MESOH, pořízení velkoobjemových kontejnerů na biodpad	1 443	1 174
11.	zpevněné plochy pro kontejnery – etapa 1	85	
12.	Majetkoprávní úkony (odkupy pozemků a staveb)	829	
Celkem investice		24 049	5 940

USKUTEČNĚNÉ AKCE 2022			
p. č.	Investice	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	kamerový systém na KD	74	
2.	rozšíření kanalizace u bývalého koupaliště	613	
3.	přístavba garáží na OÚ	1 651	
4.	zpevněná plocha + parkoviště Adamovská	2 316	
5.	nový hřbitov – chodník, urnové hroby, osvětlení	1 219	
6.	komunální technika – sekačka, traktor	2 072	
7.	místní komunikace ke školce	6 129	
8.	propojení ulic Za humny a Školní včetně parkoviště	4 318	
9.	nákup požárního dopravního automobilu Volkswagen Transporter	1 616	750
10.	chodník a parkoviště v ulici Za Humny	1 300	
11.	chodník na Závodí – probíhá výběrové řízení		
12.	majetkoprávní úkony (odkupy pozemků a staveb)	60	
Celkem investice		21 368	750

p. č.	Opravy a neinvestiční akce	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	doplnění informačních tabulí, zrcadel, dopravního značení	126	
2.	rekonstrukce elektroinstalace výtahu DPS	269	
3.	oprava chodníku na Vápence	100	
4.	oprava střechy na panském mlýně	74	
5.	kamerový a zabezpečovací systém sportovní hala	100	
6.	oprava asfaltových povrchů	362	
7.	oprava kanalizačních vpustí	359	
8.	rozvody vody ZUŠ	46	
9.	oprava akivační nádrže na ČOV	1 007	
10.	demolice objektu pizzerie	52	
11.	výsadba stromů Pod Doubravou a za lakovnou	73	73
12.	oprava havarijního stavu zdi na starém hřbitově	263	
Celkem ostatní		2 831	73
CELKEM		24 057	2 219

p. č.	Opravy a neinvestiční akce	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	oprava vzduchového potrubí ČOV	412	
2.	oprava vodovodního potrubí DPS – etapa 1	163	
3.	oprava kanalizačních vpustí	72	
4.	oprava komunikací (na Louku, Molvy)	120	
5.	oprava sprch, hala – etapa 1	1 157	
6.	odstranění náletu a výsadba u bývalé skládky	21	21
Celkem ostatní		1 945	21
CELKEM		25 994	5 961

p. č.	Opravy a neinvestiční akce	Skut.náklady v tis. Kč	Dotace v tis. Kč
1.	výměna podlahové krytiny a ostatní opravy na zdravotním středisku	300	
2.	demolice č. p. 281 a 282	37	
3.	oprava komunikací (na Louku, poklopy)	102	
4.	oprava sprch, hala – etapa 2	757	
5.	výsadba lesa u Hrdličkového	377	
Celkem ostatní		1 573	0
CELKEM		22 941	750

Vážení spoluobčané,

po čtyřech letech před Vás opět předstupujeme s odhodláním nadále pracovat ve prospěch naší obce. Tak jako v předchozím volebním období jdem cestou sdružení nezávislých kandidátů **ZA ROZVOJ VELKÉ**.

Jsme „patnáctka“, která hodlá pokračovat v započaté práci, a chce tak navázat na řadu již rozdělaných projektů, které jsou za naší podpory realizovány v aktuálním volebním období. Za dané situace se více jak kdy jindy ukazuje, že čtyři roky na práci pro obec jsou velmi málo, zvláště při povolování a realizaci stavebních akcí, které bezprostředně souvisí i s majetkoprávními záležitostmi. Tam, kde to bylo možné, jsme využili dostupných dotačních programů s ohledem na efektivitu a administrativní náročnost. Vycházíme z toho, že naše obec není zadlužena a není zatížena úvěry či půjčkami.

Zásadní vliv pro další čtyři roky života každého z nás, v naší obci, má Vámi projevená vůle účasti v nadcházejících komunálních volbách. Řada kandidujících osob se již více či méně podílela nebo podílí na životě v obci, ale reálné složení „patnáctky“ zastupitelů je pouze a jen na Vás. Pokud budeme mít příležitost pokračovat v rozdělané práci, zaměříme se na:

Novou výstavbu objektů pro bydlení. Vybudujeme komunikace a inženýrské sítě pro 17 stavebních pozemků v lokalitě Lose. Vydání stavebních povolení se očekává v nejbližším období. Zabezpečíme zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci místní komunikace směrem ke koupališti a vybudujeme novou **místní komunikaci Za Kovodělem** dle již zpracované projektové dokumentace.

Místní komunikace a chodníky v obci. Zrekonstruujeme chodník na Závodí podle vydaného stavebního povolení. Zpracováním projektové dokumentace na rekonstrukci ulice Školní navážeme na nově zrekonstruovanou ulici u mateřské školy. Vybudujeme další parkovací místa v **ulici Za humny**. Opravíme příjezdovou komunikaci na Strážnou hůrku.

Obecní vodovod. Obecní vodovod rozšíříme, podle již zpracované projektové dokumentace, o páteční síť na sídlišti přivaděčem přes Dolinky, dále v části ulice Pod nádražím a v areálu Strážné hůrky.

Investování do budoucnosti, do našich dětí. Budeme pokračovat v realizaci budování zázemí a vybavení Masarykovy základní školy. Provedeme úpravy zahrady mateřské školy.

Rozšiřování objektů občanské vybavenosti. Zrekonstruujeme objekt č. p. 140 „Zemanovo“ pro novou stylovou kavárnu a prodejnu lokálních produktů. Zabezpečíme zpracování studie pro využití budovy bývalého obecního úřadu zahrnující klubovny pro místní spolky, rodinné centrum, prostory pro pořádání kurzů a workshopů. Využijeme dotačních titulů z oblasti kultury k vybudování expozice tradičního bydlení na Horňáčku v objektu č. p. 166 „Fňukalovo“. Na sídlišti vybudujeme dětské hřiště a instalujeme prvky pro workout a fitness stroje podle již zpracované projektové dokumentace.

Úspora energií. Budeme realizovat umístění fotovoltaických panelů na kulturním domě, sportovní hale, DPS, Masarykově základní škole a na objektu TJ Kordárna. Podle zpracované studie zrealizujeme obnovu veřejného osvětlení v obci.

Nakládání s odpady. Vyhodnotíme dosavadní výsledky zavedeného Motivačního a evidenčního systému nakládání s odpady a tento systém budeme aktualizovat.

Majetkoprávní oblast. Budeme pokračovat ve výkupu a směnách pozemků. Zejména se jedná o pozemky, na kterých jsou umístěny místní komunikace a chodníky v obci.

Vybudování cyklostezek. Podle již zpracované projektové dokumentace přistoupíme k vybudování tří etap cyklostezek s prioritou propojení Velké nad Veličkou a Louky.

Životní prostředí. S využitím obdržené dotace zrekonstruujeme koryto mlýnského vodního náhonu podle již zpracované projektové dokumentace. Podpoříme výsadbu stromů.

Všestranný rozvoj volnočasových aktivit. Nadále budeme podporovat kulturu ve všech jejích formách a žánrech. Podpoříme činnost sportovních oddílů a zájmových kroužků všech věkových kategorií.

Pouze společně to zvládneme.

Vy a Váš tým **ZA ROZVOJ VELKÉ**

Petr Šmidrkal, Stanislav Čajka, Evžen Morávek, Magdalena Maňáková, Věroslav Drlík, Jana Švrčková, Lenka Slováková, Rostislav Machálek, Vlasta Plešová, Petr Karásek, Jiří Psík, Jana Juřenová, Radek Lipár, Jana Matulová, Pavel Mička

KANDIDÁTNÍ LISTINA KDU-ČSL A NEZÁVISLÍ

01

BC. JAN GRABEC

34 let, hudebník, vedoucí
provozu vinic, radní

02

ING. TOMÁŠ JANŮŠ

31 let, IT manager, hasič

03

DUŠAN JEŽ

38 let, investiční technik,
hasič

06

**MGR. JARMILA
KUČEROVÁ**

50 let, učitelka

07

ING. IVAN KLUČKA

35 let, konstruktér, OSVČ

10

PETR VANĚK

31 let, programátor CNC
strojů

11

JAN MAŇÁK

51 let, OSVČ

12

JAKUB GROMBÍŘ

27 let, vedoucí střediska
elektro

13

**BC. KRISTÝNA
MOTÝČKOVÁ**

34 let, dělnice
v automobilovém průmyslu

VOLTE ČÍSLO
2

Více informací o programu a kandidátech na webu nebo Facebooku.

www.lidovcivelka.cz

PROGRAM

04

**MGR. JAN
HUSEREK MA**

49 let, zaměstnanec Rady
Evropské unie

05

ZDENĚK MAŇÁK

46 let, zaměstnanec obce,
hasič

08

BC. ZDENĚK MAŇÁK

23 let, učitel, student VŠ

09

ING. DAVID MIŠKEŘÍK

29 let, vedoucí servisu

14

JAN SCHWARZ

44 let, zaměstnanec obce,
hasič

15

DUŠAN JEŽ

63 let, důchodce

OBČAN

Participativní rozpočet - **zapojíme občany do rozhodování** o rozvoji obce pomocí participativního rozpočtu. Občané budou mít možnost sami rozhodnout, kam bude část financí z rozpočtu investována.

VZDĚLÁVÁNÍ, SPORT, KULTURA, VOLNÝ ČAS

Podpora a **rozvoj sportu a zájmových spolků**.

Modernizace odborných učeben ZŠ.

Navážeme na stávající úpravy kolem **mateřské školy** a provedeme celkovou rekonstrukci areálu dvora a hřiště. **Revitalizace dětských hřišť**, doplnění herních prvků, workoutové hřiště.

Oprava kabin TJ a vybudování ubytování v podkrovní budovy kabin.

Vybudování **odpočinkové zóny pro seniory** ve dvoře ZUŠ.

ROZVOJ OBCE

Budeme pokračovat ve vykupování pozemků na **Strážné hůrce** a v rekonstrukci areálu, který si to zaslouží (lavičky, WC pro návštěvníky, rekonstrukce příjezdové cesty,...).

Doplnění veřejného osvětlení v obci a na obou hřbitovech.

Vybudování infrastruktury k nově zastavovaným lokalitám - **Lose, U Lihovaru, U Kovodělu**.

Nadále budeme pokračovat v rozšiřování **obecního vodovodu**.

Rozšíříme prostory na sběrném dvoře díky nově zakoupeným pozemkům.

Vybudování podzemních kontejnerů na tříděný odpad.

Vybudování fotovoltaických elektráren na střechách obecních budov s využitím dotačních programů k zajištění energetické soběstačnosti (KD, hala, škola,...).

Vypracujeme studii využití starého obecního úřadu.

Nadále budeme využívat **dotačních zdrojů** pro rozvoj naší obce.

KDU-ČSL
A NEZÁVISLÍ

www.facebook.com/lidovcivelka

SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ

ZÁKLADNÍ TEZE VOLEBNÍHO PROGRAMU

1. Mgr. LUKÁŠ PACHL,

41 let, právník, předseda Spolku pro Velkou, Velká nad Veličkou

3. Ing. MARTIN KOMÁNEK,

45 let, obchodní manažer, muzikant, Velká nad Veličkou

5. MIROSLAV JAGOŠ,

63 let, důchodce, ozvučování kulturních akcí, Velká nad Veličkou

7. Mgr. KAREL FAJMON,

41 let, botanik, pracovník Agentury ochrany přírody krajiny ČR, CHKO Bílé Karpaty, Velká nad Veličkou

9. JANA LIPÁROVÁ,

60 let, nezaměstnaná, organizátor akcí Uklidme Velkou a Uklidme si dům, Velká nad Veličkou

11. Mgr. MARTIN HRBÁČ,

55 let, učitel, muzikant, Velká nad Veličkou

13. SOŇA PACHLOVÁ, DiS.,

40 let, vedoucí organizační složky Kulturní a sportovní zařízení Velká nad Veličkou, Velká nad Veličkou

15. HANA PROCHÁZKOVÁ,

52 let, farmaceutický asistent, členka Programové rady Hornáckých slavností, členka Folklorního souboru Retro Velička, Velká nad Veličkou

2. JANA KŘÍŽANOVÁ,

63 let, důchodkyně, předsedkyně Spolku zdravotně postižených občanů, Základní organizace Velká nad Veličkou, Velká nad Veličkou

4. ZDENĚK JANKŮ,

44 let, školník, jednatel SDH Velká nad Veličkou, Velká nad Veličkou

6. Mgr. PETRA HRBÁČOVÁ, Ph.D.,

43 let, etnografka, Velká nad Veličkou

8. Mgr. IRENA MIKESKOVÁ,

47 let, učitelka, předsedkyně Programové rady Hornáckých slavností, vedoucí souboru Veličánek II, Velká nad Veličkou

10. Bc. MONIKA DYČKOVÁ,

51 let, pracovníce v sociálních službách, organizátorka kulturních akcí, Velká nad Veličkou

12. MARTIN MACEK,

52 let, dělník, předseda Klubu hornácké slivovice, Velká nad Veličkou

14. Ing. JOSEF SEČKAŘ,

60 let, programátor, manažer, muzikant, Velká nad Veličkou

I. OTEVŘENÁ RADNICE

- aktivní zapojení veřejnosti do správy věcí veřejných
- podrobné informování veřejnosti o záležitostech, které jsou projednávány na radě obce a zastupitelstvu obce
- pravidelné setkávání zastupitelů a členů komisí s veřejností
- zveřejňování podrobných zápisů z jednání zastupitelstva, rady, komisí a výborů
- vykonávání komunální politiky s pokorou a respektem k občanům a jejich názorům
- komunální politika = služba veřejnosti

II. VOLNOČASOVÉ ZÓNY PRO VŠECHNY GENERACE

- rozvoj a údržba volnočasových ploch pro všechny generace
- vybudování klidové zóny pro seniory
- vybudování multifunkčního hřiště pro mládež
- WIFI free zóna
- piknikové místo

III. ZKVALITNĚNÍ ŽIVOTA SENIORŮ

- aktivní zapojení seniorů do života v obci
- vytvoření prostor pro společné setkávání seniorů
- vytvoření Paměti Velké nad Veličkou s využitím vzpomínek a zkušeností seniorů
- přímá a otevřená komunikace se seniory o jejich potřebách

IV. VYVÁŽENÁ PODPORA SPOLKŮ A ORGANIZACÍ

- transparentní financování spolků a organizací
- příprava jednotné žádosti o poskytnutí finančních prostředků, stanovení lhůt pro jejich podání, lhůt pro výplatu finančních prostředků, pravidel pro vyúčtování finanční podpory
- pravidelná komunikace se spolky a organizacemi a podpora jejich aktivit

V. JEDNOTNÝ PLÁN VZHLEDU OBCE A REVITALIZACE VEŘEJNÝCH PROSTOR

- veřejně projednaná a odborně zpracovaná urbanistická studie rozvoje území obce
- veřejné diskuse nad významnými investičními projekty v obci (např. rekonstrukce náměstí)
- zpracování územní studie sídelní zeleně

VI. EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ STAVEB V MAJETKU OBCE

- záchrana historických budov v majetku obce (např. Panský dvůr, Fňukalovo)
- nalezení vhodného a účelného využití volných budov v majetku obce (např. starý obecní úřad, Zemanovo)

VII. KVALITNÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCI

- intenzivnější vztah obce k ekosystému, jehož součástí jsme
- provádění systémových opatření, které snižuje prašnost a hluk v obci
- výsadba a údržba zeleně v obci
- efektivnější snaha o zadržení vody v krajině a hospodaření s dešťovou vodou
- zajištění prostupnosti krajiny a obnova i údržba polních cest v okolí
- spuštění aplikace ZmapujTo a její účelné využívání
- vybudování místa pro uložení věcí určených k opakovanému použití (Re-use point)

VIII. PODPORA KULTURNÍHO ŽIVOTA A SPORTU V OBCI

- podpora pestrého kulturního života v obci napříč žánry a pro všechny generace (např. divadla, koncerty, výstavy, přednášky)
- dořešení majetkoprávních vztahů k prostoru Strážné hůrky a její využití nejen k folklorním účelům (např. letní kino)
- podpora především mládežnického sportu
- realizace kultury a podpora sportu jako služba veřejnosti, nikoliv jako prostředek výdělku

IX. BEZPEČNOST V OBCI

- zavedení kamerového systému ve vybraných rizikových lokalitách a zavedení dopravních bezpečnostních prvků
- snaha o řešení bezpečného parkování v obci v problematických lokalitách

X. VYUŽÍVÁNÍ DOTAČNÍCH PROGRAMŮ

- využívání kvalifikovaných odborníků pro získání financování veřejných staveb
- zpřístupnění dotačních programů spolkům, organizacím i veřejnosti

Nový školní rok v ZUŠ

Prázdniny utekly jako voda a nový školní rok zaťukal na dveře přece jen optimističtěji než v uplynulých letech. Zatím to vypadá, že výuka i všechna vystoupení budou probíhat bez omezení, čemuž jsme velmi rádi. Nezaháleli jsme ale ani o prázdninách, cimbálová muzika pod vedením Martina Slováka zahrála na Hornáckých slavnostech a také doprovodila dětský folklorní soubor Veličánek.

Do nového školního roku 2022–2023 vstupujeme s plným počtem žáků a v nezměněném složení pedagogického sboru. Hned v úvodu nás čeká natáčení pro pořad České televize *Folklorika*. Dále pro Vás připravujeme tradiční akce, jakými jsou besídky, Koncert učitelů, Jarní koncert, Instrument, Absolventský koncert a několik výchovných koncertů.

Jistě se najde i mnoho dalších příležitostí, ve kterých budete mít možnost vidět a slyšet naše mladé hudebníky. Koncem minulého školního roku zpěváci naší pěvecké třídy také spolupracovali na vytvoření nahrávky pro nové CD společnosti Indies Scope. Výsledek bude k dispozici na podzim tohoto roku.

Organizace výuky bude probíhat obvyklým způsobem (detaily naleznete ve školním řádu na zusvelka.cz a příslušných vyhláškách). V tomto ohledu si dovoluji připomenout, že návštěva ZUŠ s sebou nese povinnost navštěvovat všechny předměty stanovené školským vzdělávacím programem (nástroj, hudební nauka, komorní hra).

Vzhledem k radikálnímu navýšení cen energií, služeb a dalších položek potřebných k provozu školy jsme, ač neradi, nuceni navýšit úplatu za vzdělání s platností od září tohoto roku. I přes tuto skutečnost budeme rádi, když nám zůstanete věrni i nadále a podpoříte naše žáky účastí na hudebních vystoupeních, která pro Vás chystáme.

Petr Pavlinec, ředitel

Mateřská škola

Letošní jaro si děti v mateřské škole užily prostřednictvím celé řady akcí. V měsíci březnu do mateřské školy zavítal divadelní soubor se svým loutkovým představením o krtečkovi. Navštívili jsme také knihovnu, kde se děti seznámily s novými knihami a povyprávěly paní knihovnici, které knihy rády s rodiči čtou a spolu s ní si poté zopakovaly, jaké pohádkové postavy znají. V knihovně se dětem moc líbilo a odnesly si spoustu dojmů.

V dubnu jsme spolu oslavili nejdůležitější svátky jara – Velikonoce, vyrobili jsme si spoustu krásných výrobků a uspořádali výstavu kraslic. Navštívili jsme také místní základní školu, kde nám prvňáčci předvedli, co se již naučili a co naše předškoláky příští rok čeká. Zápis do ZŠ se poté uskutečnil 27. dubna 2022. Pro děti byla připravena pohádková cesta, na ní si paní učitelky v přestrojení kouzelných bytostí ověřily znalosti našich dětí.

Konec měsíce proběhl ve znamení *Pálení čarodějnic*. V kostýmech čarodějnic a jiných strašidelných bytostí jsme si uvařili čarodějnické lektvary, poznávali jsme bylinky podle vůně, létali na koštěti a čarovali. Program jsme si zpestřili i různými soutěžemi, čarodějnickou diskotékou a na závěr jsme uspořádali průvod strašidel kolem bytovky. Radost z něj měly nejen děti, ale i přihlížejíci.

V měsíci květnu proběhl zápis nových dětí k předškolnímu vzdělávání. Děti si prohlédly třídy i zahradu mateřské školy a pohrály si zde. Přijato bylo 22 dětí.

V polovině měsíce se uskutečnily také besídky ke Dni matek. Pro rodiče a ostatní příbuzné jsme přichystali pásmo básniček, písniček a tanečků. Starší děti zahrály i pohádkové představení, předvedly své dovednosti s míčem a hudebními nástroji. V závěru představení děti potěšily své maminky vlastnoručně vyrobenými přáníčky a dárečky.

V květnu proběhla v MŠ dopravní výchova v rámci projektu *Do školky na kole*. Na dopravním hřišti v naší MŠ připravily paní učitelky dráhu s dopravními značkami, které se děti nejdříve naučily poznávat. Dále děti získaly vědomosti a dovednosti o tom, jak se chovat na silnici, co znamenají světla na semaforu, po které straně cesty

se jezdí a co je při jízdě na kole správné a co nebezpečné. Procvičily si správné přecházení přes silnici a pozorovaly dopravní situaci v naší obci.

Dne 22. května 2022 se děti z MŠ zúčastnily *Vítání občánků* na obecním úřadě, kde s paní učitelkou zpestřily písňemi tradiční uvítání našich nejmenších v obci.

V závěru měsíce děti čekal výlet do ZOO Hodonín, na který se velmi těšily. Počasí nám přálo a děti si užily jak cestování autobusem, prohlídku zvířat, tak i nakupování v místním obchůdku se suvenýry.

Den dětí jsme prožili spolu s hasiči, vyzkoušeli si stříkání hadicí, sezení v hasičském autě a zhlédli i ukázkou hašení ohně.

V závěru školního roku jsme se rozloučili s našimi předškoláky, ti byli slavnostně pasováni na školáky a v září usednou do školních lavic. Tímto jim přejeme, ať se jim ve škole líbí a najdou si zde spoustu nových kamarádů.

Mgr. Lenka Koblihová

Kulturní dům – přehled kulturních akcí

- 5.10. Biostory – divadelní představení
- 27.10. Vatra republiky
- 28.10. Předhodová zábava – Generace
- 29.10. Hodové zpívání
- 6.11. Leona Machálková – muzikálový koncert
- 20.11. Vánoční workshop – adventní věnce
- 27.11. Rozsvěcení vánočního stromu
- 29.11. Zkurvení havlisti – divadelní představení
- 10.12. Beseda u cimbálu
- 11.12. Adventní koncert – Musica Folklorica

5. 10. 2022 v 19 hodin

Biostory Kdo hledá, najde...

Komedie o tom, jak se na jedné straně viditelně prospěšná idea může v rukou „nepravých“ stát pastí pro ty slabší, hledající. Reflexe dnešní společnosti, našich představ a snů... Děj je zasazen do prostře-

dí fiktivního Bio-kurzu, kde se setkávají tři ženy. Výživová poradkyně na mateřské dovolené, zubní hygienistka a psychiatricka. Pomocí praktik duchovního mistra Dušana Hunky se snaží nalézt samy sebe a být BIO... BIO totiž nemusí označovat jen produkty ekologického zemědělství, může znamenat i něco jiného. Dříve člověk hledal uznání ve vnějším světě, dnes chce „poznat sám sebe“. Obojí může být dobrý byznys!

Co je to BIO?

Být In Okamžitě nebo Bohužel I Okraden?

A jak to vidíte vy?

... metoda Mr. Duch. Dušana Hunky vám pomůže otevřít oči!

Předprodej lístků zahájen od 5. 9. 2022 v kanceláři kulturního domu nebo v knihovně. Vstupné 250 Kč v předprodeji, 300 Kč na místě.

6. 11. 2022 v 16 hodin

Muzikálový koncert Leony Machálkové

Královna české muzikálové scény Leona Machálková připravila sólový koncertní program, ve kterém, jako třešničky na dortu, emotivně interpretuje slavné písně z českých i světových muzikálů. Kde účinkovala v hlavních ženských rolích, či které nazpívala a zařadila na svá muzikálová alba a natočila je v produkci hudebního skladatele Karla Svobody.

Během jednoho večera si hosté mohou poslechnout ty největší hity z českých i světových muzikálů Dracula, West Side Story, Jesus Christ SuperStar, Monte Cristo, Bídníci, Angelika, Hamlet, Evita, Cats, Elizabeth nebo Mamma Mia! Nejkrásnější árie z těchto muzikálů Leona představí

za doprovodu orchestru v čele s pianistou Petrem Berki. Těšit se můžete i na českého divadelního herce, muzikálového a operního zpěváka barytonistu Radima Schwaba, který s Leonou zazpívá několik duetů a také sólových písní. 120 minut + přestávka

Předprodej lístků zahájen 10. 10. 2022 v kanceláři kulturního domu nebo v knihovně. Vstupné v předprodeji 450 Kč na místě 500 Kč.

29. 11. 2022 v 19 hodin

Zkurvení havlisti

Hubert, Bořek a Vladan chodí pravidelně do té naší krásné sauny. Prohřát se. Vyplavit toxiny a utužit zdraví. A taky si popovídat. Probrat současnou společnost. Politiku. Zdravotnictví. Ekonomiku. Fotbal. Autobazary. Evropskou unii. Raketové motory. Chemické procesy v listech rostlin. Kulturu a vat. Trochu popřemýšlet o tom, kam se ten svět vlastně sype.

Se vzrůstající teplotou jejich těl stoupá i jejich nasazení. Angažovanost. Chvillemi se rozpálí do běla. Jak to dneska známe. Máte-li také zájem o lidstvo, tak přijďte, tihle chlapíci vás nakopnou určitě správným směrem. Kouzelná komedie o třech mužích, kteří rozumí všemu. Poznámka autora: Všimli jste si toho, že dnes lidi pořád na všechno nadávají? Místo aby žili?

Předprodej lístků bude spuštěn od 1. 11. 2022 v kanceláři kulturního domu nebo v knihovně. Vstupné v předprodeji 300 Kč na místě 380 Kč.

Posilovna opět v provozu

Jak se udržet ve formě? Potřebujete podporu a poradit, jak správně cvičit?

S kvalifikovanými trenéry Annou a Karlem Baierlovými si můžete nastavit svůj fitness program v dopoledních hodinách pondělí, středa, pátek od 9.00 do 11.00 a v odpoledních hodinách se vám bude věnovat Filip Miška od 16.00 do 20.00 o víkendech po domluvě na telefonním čísle 773 991 413.

Vybrat si můžete z těchto permanentek.

Ceník vstupů a permanentek

1 vstup	50 Kč
10 vstupů	400 Kč
Měsíční	460 Kč
Studentská 10 vstupů	200 Kč
Seniorská 10 vstupů	282 Kč

Provozní doba

Pondělí	9:00–11:00	16:00–20:00
Úterý		16:00–20:00
Středa	9:00–11:00	16:00–20:00
Čtvrtek		16:00–20:00
Pátek	9:00–11:00	16:00–20:00

Nezapomeňte, že s pohybem jde ruku v ruce i správná strava. Nejen pohyb, ale i jídlo rozhoduje o naší kondici.

Velká dětem 2022

Po dvouleté odmlce se v červnu uskutečnila tradiční akce Velká dětem, kterou jako pořadatel zastřešuje Spolek pro Velkou. Jako obvykle se na ní představila řada spolků a organizací působících ve Velké, které se věnují dětem a mládeži. Děti a jejich rodiče tak měli možnost navštívit stanoviště, které si pro ně připravili zástupci Školního klubu Masarykovy základní školy, SDH Velká nad Veličkou, spolku FUTRA, spolku pro Hornácko nebo Veličánku II.

Poprvé se také podařilo na tuto akci zlákat představitele čistě sportovních organizací a to házené, fotbalu a atletiky, které rozhodně celou akci ideálně doplnili. Zejména o stanoviště atletiky byl velký zájem, a vypadá to, že po rekonstrukci stadionu by se atletika opět mohla v budoucnu stát výstavní lodí velického sportu. Všechny spolky a organizace měly možnost představit své aktivity veřejnosti a oslovit tak nové členy. Zástupci hasičů také dětem

přivezli svou techniku a předvedli ukázkou hasičského zásahu. Akce se tentokrát konala v okolí kulturního domu a na fotbalovém stadionu, kde našla ideální zázemí. Velkým zpestřením programu byli také zástupci POLICIE ČR, kteří dětem nejen ukázali své vybavení, ale také velmi vstřícně popisovali svou práci. Hlavním bodem programu pak byla parkourová a workoutová exhibice a workshop skupiny Zabil.cz, kterou vedl rodák z Velké Jan Kaňůrek. Profesionální sportovci ve Velké ukázali takové akrobatické kousky, u kterých se

tajil dech. Celou akci se také věnovali dětem, které si chtěly vyzkoušet vybavení a naučit se některé jednodušší triky. Akci přálo počasí a zúčastnilo se jí více než 160 dětí z Velké i okolí. Konání celé akce finančně podpořila obec Velká nad Veličkou.

Spolek pro Velkou tímto zve všechny děti a jejich rodiče také na další akce, které se budou konat na podzim, a to Halloween v šenku spojený s tradiční soutěží o nejhezčí vydlabávanou dýni, který se uskuteční 22. 10. 2022 a Mikulášskou nadílku, která proběhne 3. 12. 2022.

Lukáš Pachl, Spolek pro Velkou

Ohlédnutí za Horňáckými slavnostmi

Letošní Horňácké slavnosti se nesly v duchu spousty výročí. Slavilo se 65. výročí založení Mužského sboru z Velké nad Veličkou, 50. výročí vzniku Mladého Horňáčka... a mnoho dalších, jak si mohli návštěvníci přečíst i z plakátu. Horňácké slavnosti byly zahájeny ve čtvrtek vernisáží výstav na Obecním úřadě ve Velké nad Veličkou a v pátek pokračovaly vernisáží výstav i v některých okolních obcích. Během celého víkendu mohli příznivci horňáckého folkloru navštívit spoustu pořadů a věřím tomu, že si každý měl možnost vybrat, co je mu nejbližší. Ať už někdo zhlédl v pátek úžasný a vtipně laděný pořad Zabila panička pána aneb o zločinu a trestu v lidových písních, nebo si přišel v sobotu poslechnout komorní pořad ke kostelu, navštívil jarmak, zazpíval si na Supím škreku, či navštívil kterýkoli z dalších pořadů letošních Horňáckých slavností, věřím, že si přišel na své.

„Nežít nadarmo“

Josef Korejz Blatinský

Výstava jakou na Horňáckých nikdo nečekal.

Autoři výstavy Anna Zelinger a Pavel Foltýn poprvé představili při Horňáckých slavnostech rozsahem unikátní expoziční soubor akvarelů a historických snímků Josefa Korejze Blatinského, zhotovených na Horňácku. Návštěvníci objevili Horňácko okem malíře a dokumentaristy, který se zde rozhlédl před sedmdesáti lety, protože mu učarovala krajina i svéráz lidu.

Slavnostního zahájení Horňáckých slavností 2022 se za doprovodu CM Kubíci ujal pan Ing. Petr Šmidrkal, starosta obce Velká nad Veličkou.

Poté spoluautor výstavy Pavel Foltýn začal popěvkem: ***Bože bože, co mám robít, či vandrovat, či sa ženit. Na vandruvku nožky bolá, ženit sa ně nedovolá. Na vandruvku, preca půjdu, svého štěstí hledat budu*** a pak pokračoval slovy:

Tímto popěvkem se dá připodobnit osud a duše malíře a tuláka Josefa Korejze Blatinského, který byl však také kronikářem, dokumentaristou i řezbářem osobitých betlémů. Jemu je věnován tento okamžik.

Falešný tón je také tónem, nevydařená fotografie aspoň inspirací a nedokončená malba malbou, protože přináší radost tvůrci. Desetiletí v našem kraji pozapomenutý Josef Korejz Blatinský se narodil roku 1909 v Javornici u Rychnova nad Kněžnou. Chudé poměry mu po dostudování gymnázia nedovolovaly výtvarná akademická studia. Své myšlenky se však nevzdal. Tvořil stále malby prostého lidu, krajiny a architektury. Návštěva Strážnických slavností roku 1946 a pozvání Veličanky Alžběty Čambalové na Horňácko u Blatinského vzbudila velký zájem o zdejší tradice a kroje. Jak sám tvrdil přišel do kraje barev, které malíř potřebuje. Že byl velmi plodný, dokazuje tato výstava obsahující 80 maleb pouze z Horňácka, doplněná o 140 dokumentačních snímků. Blatinský se toulal a maloval po celé vlasti až do svého skonu v roce 1989. Zanechal po sobě tisíce maleb od Strakonice po Lanžhot, od Tovačova po Horehroní.

Díky projektu Nežít nadarmo se daří malby publikovat, ale i dohledat místa tvorby a především vyobrazené pamětníky. To je nejkrásnější okamžik, který se díky šťastné náhodě děje. Nepromarněme tento okamžik. Všichni máme v mobilu diktafon, fotoaparát a kameru, které použijte prosím, když bude pamětník či váš předek vzpomínat na okamžiky a osoby, které jsou zde zachyceny. Podpořte tím vaše kulturní dědictví. Podpořte tím pravdivý výklad historie, vaši kroniku.

Šťastnou náhodou jsem našel v kronikářských zápiscích kamaráda, také Šardičáka Jana Zemka zmínku, že u něj Blatinský nocoval, když na Kyjovsku maloval. Proto jsem věnoval projekt Nežít nadarmo všem kronikářům, o kterých se nikdy nemělo vědět a proto si dovolím říct, myšleno všeobecně ... Nenechejme si kulturu zpolitizovat, oni se ti politruci obtížně mění za pravdu píšící kronikáře. Mé Šardice budiž odstrašujícím případem. Blatinského na Horňácku představujeme především jako malíře a poprvé pomocí fotografií jako dokumentaristu.

Slavnostní a radostné okamžiky z výstavy maleb a fotografií Josefa Korejze Blatinského na Hornáckých slavnostech 2022

Autoři snímků:
Pavel Foltýn, Antonín Vrba
a František Gajovský

Děkuji za podporu a realizaci projektu Nežít nadarmo Aniče Zelinger, která se s obdivuhodnou péčí ujala nalezeného expozičního souboru. Díky ní, se ho podařilo dostat z Orlicka na Hornácko. Přeji jí, ať se jí daří přenášet kulturní dědictví dalším generacím v muzeu na Stáhlověm i prostřednictvím připravované publikace o Javorníku. Děkuji panu Luďku Mikáčovi za realizaci unikátních zpravodajů, ale především za náročné zpracování fotografické pozůstalosti Josefa Korejze Blatinského, čímž položil základ Hornáckého virtuálního muzea. Od tohoto Hornáckého virtuálního muzea mu předávám symbolický klíč. Děkuji obci Velká nad Veličkou, panu starostovi Ing. Petru Šmidrkalovi a kulturním pracovníkům za podporu projektu Nežít nadarmo poskytnutím maximálního prostoru publikačního a nyní i expozičního. Děkuji přítomným pamětníkům za poskytnuté malby i historky s Blatinským spojené. Děkuji všem ostatním, kteří mají radost, že se unikátní výstava uskutečnila. Opravdu ze srdce děkuji, jste srdečně zváni.

Návštěvníci vernisáže byli svědky vzpomínání pamětníků na J. K. Blatinského, který je maloval. Tyto emotivní momenty se podařilo hezky zachytit panu Antonínu Vrbovi. O překvapení nebyla nouze ani následující dny, jelikož nikdo nečekal 140 zvětšenin snímků a 80 maleb vyhotovených Blatinským na Hornácku mezi lety 1951–1971, a tak nemálo návštěvníků utrpělo kulturní šok, který řešili opakovanou prohlídkou. Na tu bylo dostatek času do Ozvěn Hornácka, kdy jsem současně s odinstalováním výstavy v závěru vydával fotografie pamětníkům a jejich potomkům. Tyto momenty jsou zachyceny zde na snímcích. Snímek „Kluci z Javorníku“ s ovečkou byl nejvíce žádaný snímek pro tři pamětníky, se kterými se bohužel fotorekonstrukce po letech již neuskuteční. Během pěti výstavních dnů expozici v OÚ shlédlo 592 návštěvníků, jejichž pocity hezky vyjádřil pan Karel Fajmon odpovědí na anketní otázku: „Co ti naskočí, když se řekne Blatinský?“

Naskočí mi obdiv, že někdo takový, kdo tak mohutně fotografoval a maloval prostý svět, existoval a zároveň podívení nad tím, že se o něm dosud vesměs vůbec nevědělo. Taký mi naskakuje zvědavost, co všechno vlastně jeho dílo skrývá.

Co všechno dílo Blatinského inspirované Hornáckem skrývá, nemohlo být z prostorových důvodů vystaveno. Nebyly vystaveny Blatinského obrázky z jeho vzpomínkové knihy *Vejchysty do říše baječín a Národopisné kroniky*, ani další malby dosud roztroušené po obydlich na Hornácku. Na Orlicku jsou malby z Hornácka ve vícero sbírkách a Muzeum Galerie Orlických Hor v Rychnově nad Kněžnou ohromnou část pozůstalosti (20 krabic od banánů) teprve inventarizuje.

Naším přáním je vytvořit na internetu jakési Hornácké virtuální muzeum, které by obsahovalo fotografie a obrazy z Hornácka. Pokud se to podaří, budete o tom informováni ve velickém zpravodaji. Uvítáme Vaše nápady i zapůjčení fotografií a obrazů k ofotografování.

Pavel Foltýn, projekt „**Nežít nadarmo**“

Své podněty posílejte elektronicky:
Pavel Foltýn certifikato@seznam.cz

Luděk Mikáč mikacl@seznam.cz

Ale tím hlavním letošním oslavencem byly samotné Horňácké slavnosti, od jejichž vzniku letos uplynulo 65 let. A jak jinak uctít takového oslavence, než právě muzikou, zpěvem a tancem. A protože Horňácké slavnosti jsou slavnosti celého Horňácka, dostaly v sobotním večerním programu příležitost vystoupit soubory, sbory a muziky ze všech horňáckých obcí.

My sice slavíme 65 let od vzniku Horňáckých slavností, avšak počátek a původ celé této akce musíme hledat mnohem dál v historii. Už před 140 lety se v červenci konala ve Filipovském údolí první schůzka lidu z tehdejšího uherského Slovenska s lidem českým ze sousední Moravy. K této první schůzce dal v roce 1882 podnět Josef Miroslav Hurban. Tyto schůzky v roce 1935 na čas zanikly. Až v roce 1957 se opět tato tradice v mírné úpravě obnovila. Místo setkávání bylo přesunuto na Horňácký stadion a název Horňácké slavnosti vypovídá

o tom, že základem programu byli převážně hudeci, zpěváci a tanečníci z horňáckých obcí. Zpestření programu představovali účinkující z Myjavy a Vrbovců.

Celý letošní sobotní pořad s názvem *Na Horňácku hudeci hudí, ej, aj tam pěkně tancují* vycházel vlastně z konceptu prvních Horňáckých slavností. Ty se konaly 20.–21. 7. 1957. Celkem mohli tehdy diváci zhlédnout tři programy, proto byl i sobotní večerní pořad rozdělen do tří bloků, z nichž každý byl připomínkou jednoho z těch původních programů. V prvním bloku jsme si alespoň kratičce připomněli pořad, který se konal v sobotu 20. července 1957 ve 20:00 pod názvem *V duchu dávných hurbanovských schůzek na slovensko-moravském pomezí pod Javorinou* a prostřednictvím videoprojekce jsme se na kratičkou chvíli přenesli do atmosféry prvních Horňáckých slavností. Ve druhém bloku jsme si připomněli pořad, který se konal v nedě-

li 21. 7. 1957 v 10:00 pod názvem *Odkaz starých mladým ve zpěvu a tanci*. Tady se nám představili některé legendy hornáckého folkloru, které vystupovaly na prvních Hornáckých slavnostech, ale i ti, kteří v době jejich konání ještě seděli v hledišti mamince na klíně.

Ve třetím bloku jsme si připomněli pořad, který mohli návštěvníci vidět v neděli 21. 7. 1957 od 14.30 pod názvem *Na Hornácku od jara do zimy*. Tady dostaly prostor soubory, sbory i muziky z hornáckých obcí. Snažili jsme se o to, aby se soubory z jednotlivých obcí předvedly s tématem, se kterým vystupovali jejich předkové na prvních Hornáckých slavnostech. Proto například soubor Lipovjan vystupoval s „dožínkami“, soubor Kuželovjan s „rekrutskými“ apod. Abychom divákům co nejvíce zprostředkovali prožitek a pochopení různých situací, byl tento blok prokládán také předtočenou videoprojekcí, za kterou patří velký dík panu Miroslavu Ličkovi. Takže, když se mělo vystupovat s pásmem „koseckých“ mohli diváci na plátně vidět skutečné kosení, mohli nasát atmosféru lesa při pásmu „sáhar-ských“, za doprovodu svatebních písní mohli také vidět přípravu nevěsty na svatbu a svatební průvod, mohli se přenést do temné chaloupky, kde ženy v podvečer draly peří, nebo zahlédnout jiskerky v očích dětí při svitu svíček o Vánocích a mnoho dalšího.

Videoprojekce byla využívána hodně také proto, aby se mohli na scéně vystřídat účinkující a nevznikala tak hluchá místa, kdy například jedna muzika odchází a druhá potřebuje chvíli času na to, aby se připravila. Celý tento blok byl ale také koncipován jako rok, který je zároveň alegorií života. I když má život na zemi svůj začátek a konec, je to přesto jakýsi koloběh, kdy něco z nás předáváme svým potomkům a ti zase dalším generacím. Předáváme jim ale také naše kroje, písničky, tance a zvyky. Kolik moudrosti, lásky, radosti, ale i trápení, slz a bolesti je skryto v našich písničkách. Zároveň z nich

však je cítit i pokora a úcta k Bohu. A při pohledu na krásu a čistotu přírody kolem nás, si musíme připustit, že něco tak nádherného a dokonalého nevzniklo náhodou, že je ještě něco víc než ta naše pozemská pouť a s nadějí můžeme vzhlížet k nebesům.

Celý večerní pořad byl zakončen společnou sedláckou a zpěvem ponocného přesně tak, jako tomu bylo v sobotu večer před 65 lety. Po programu následovala *Noc s hudci*.

Díky Bohu, že nám (i přes nějaké ty mráčky a noční spršku) počasí přálo a my jsme mohli prožít Hornácké slavnosti v plné podobě a krásě.

Poděkování patří obci Velká nad Veličkou, která je hlavním organizátorem Horňáckých slavností, Programové radě HS a autorům jednotlivých pořadů, kteří po celý rok připravovali program Horňáckých slavností, paní Soně Pachlové, která měla na starosti „jarmak“ (ale také spoustu dalších technických věcí), všem účinkujícím, tanečníkům, zpěvákům, muzikantům, prostě všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na zdárném průběhu celé této akce a samozřejmě také našim divákům a věrným příznivcům. Velký dík patří také všem občanům Velké nad Veličkou. Víím, že ně-

kterí z vás nejsou folklorní nadšenci, že vnímáte víkend, kdy probíhají Horňácké slavnosti, jako určité omezení v zaběhlém způsobu života, přesto díky za to, že jste tolerantní. Je v pořádku, že se každému líbí něco jiného, vždyť by to byla nuda, kdybychom byli všichni stejní. Ale když si dokážeme vycházet vstříc, navzájem se respektovat a tolerovat, právě tehdy nacházíme klíč ke vzájemnému porozumění.

Irena Mikesková
předsedkyně Programové rady HS
foto: František Gajovský, Lucie Posypánková

Hasiči

V červnu se do svého pravidelného termínu vrátila soutěž „Železný hasič Velká nad Veličkou“. Té letošní se zúčastnilo celkem 35 závodníků v kategorii mužů, 12 žen a 12 soutěžících v kategorii dorostu. Počasí nám přálo a už před polednem bylo velické náměstí pěkně rozpálené, takže pro závodníky v plné výstroji nic jednoduchého. Mezi muži do 35 let kraloval Ondřej Rybníkář z Blatnice pod Svatým Antonínkem, v kategorii muži nad 35 let zvítězil Tomáš Máca z Brna-Slatiny a nejlepší ženou byla Kateřina Vodičková z Rokytne nad Rokytnou. Dorostenecké kategorie ovládli Simon Vyskočil z Blatnice a Tereza Směkalová z obce Lipová-lázně. Náš sbor měl v soutěži letos pouze dva zástupce, nicméně oba vybojovali medailové pozice. V katego-

rii muži do 35 let to byl Zdeněk Maňák ml., který obsadil 3. místo a v kategorii dorostenek Michaela Maňáková, která po dramatickém finiši vybojovala 2. místo. Oběma gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci nejen našeho sboru, ale i naší obce. Zdeněk Maňák ml. se pravidelně zúčastňuje také seriálu soutěží Moravská liga TFA, kde se drží na předních příčkách a bojuje o celkové umístění na stupních vítězů.

První víkend v září se na náměstí konala tradiční soutěž v požárním útoku „Memoriál Pavla Tomčaly, O pohár starosty obce“. Soutěž se konala v době mezi uzavírkou a vydáním zpravodaje, tak Vám ji zde nemůžeme přiblížit, ale většina z Vás se byla určitě podívat, takže jak to tam vypadalo, víte.

Naši mladí hasiči si po náročném soutěžní sezóně a společném červencovém táboráku, užili zasloužené prázdniny a od začátku školního roku pilně trénují a připravují se na další soutěžní ročník. Pokud by chtěli Vaše děti zkusit požární sport a stát se hasičem, můžou přijít každý čtvrtek od 17 hod. na hasičskou zbrojnici a zapojit se do našeho kolektivu. Naučí se spoustu nových dovedností, nejen z oblasti hasičů, ale např. i ze zdravotvědy a dalších oborů. Jako jednotlivci nás na soutěžích reprezentují David a Lukáš Lipárovi, kdy letos především Lukáš na trati běhu 100 m s překážkami bojoval o účast na mistrovství České republiky v požárním sportu. Z okresního kola, konaného v květnu na atletickém stadionu ve Velké nad Veličkou, postoupil z 2. místa do krajského kola do Znojma. Zde skončil celkově na nepopulárním čtvrtém místě, které bohužel

již na postup na MČR nestačilo. Ještě v září nás budou kluci reprezentovat na dorostoveckých soutěžích v TFA. Soutěžní družstvo mužů se zúčastňuje soutěží především v rámci okresů Hodonín a Břeclav, kde například na soutěžích v Petrově a Prušánkách vybojovali první místa. Naši starší členové se také aktivně zapojili do činnosti Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Brně na Výstavišti. Také se podílíme na dalších akcích v obci, např. pomáháme se zabezpečením Hornáckých slavností, Ozvěň Hornáčka, atd.

Obec Velká nad Veličkou je také zřizovatelem výjezdové jednotky SDH. Ta do konce července letošního roku vyjela celkem k 28 zásahům ve Velké a v okolních obcích. Z toho bylo 19x požár, 9x technická pomoc nebo záchrana osob a zvířat. Pro zajímavost, v roce 2021 bylo za stejné

období „jen“ 9 zásahů. Jednotka v současné době disponuje dvěma cisternami, moderní CAS 30 Tatra 815-7 a starší CAS 32 Tatra 148. Dále dopravním automobilem (DA) Avia A30. V průběhu září očekáváme dodání nového DA na podvozku VW Transporter 4x4, tento automobil měl u nás

sloužit už od dubna, ale vzhledem k nedostatku automobilových čipů a výrobních kapacit automobilky bylo jeho dodání o šest měsíců posunuto. Vozidlo bude sloužit k dopravě hasičů na místo zásahu a bude vybaveno především pro technické zásahy.

Za velické hasiče Zdeněk Janků

Házenkářská sezóna 2022/2023 začíná

Od začátku srpna začala příprava na novou sezónu. Starší kategorie absolvovaly v domácích podmínkách týdenní soustředění, tréninky probíhaly dvoufázově a jejich součástí byla i atletika, gymnastika, posilování, samozřejmě byla házená a nezapomnělo se ani na závěrečný teambuilding s grilováním. Nejmladší kategorie minižaček se svými trenérkami, naskočila do tréninku o týden později.

Součástí přípravy jsou i přátelské turnaje. První z nich absolvovaly naše starší žačky na Slovensku v Šaře, odkud přivezly druhé místo a jako nejlepší brankářka turnaje byla vyhlášena naše Lada Morávková. Mladší i starší žačky vyrazily o několik dní později do Zlína na Holiday Cup 2022, který byl pro naše družstva v minulých letech velmi úspěšný. Pro novou sezónu hodně omlazený tým mladších žaček se musí vy-

rovnávat s odchodem hned několika opor do starší kategorie a turnaj pro něj byl první velkou zkouškou. Holky podaly velmi dobrý výkon a vybojovaly skvělé druhé místo. Navíc, jako nejlepší hráčka turnaje byla v kategorii mladších žaček hlasováním trenérů zvolena naše Hanka Jandová. Starší žacky do Zlína přijely jako favorit turnaje a tuto svoji roli naprosto jasně potvrdily. Pět výher z pěti zápasů znamenalo obhajobu loňského vítězství. Mladší žacky mezi uzávěrkou a vydáním zpravodaje absolvovaly turnaj v Rohožníku. Následovaly další přípravné zápasy, např. s SHK Veselí nad Moravou/DDM Strážnice, HC Zlín, MHK Piešťany. Dvě naše hráčky se zúčastnily dvoudenního turnaje mladšího dorostu v Plzni. Na tento turnaj vyrazily jako součást prvoligového týmu HC Zlín. Několik našich hráček bude totiž od září hostovat ve zlínském týmu a tak se pomalu sehrávají se svými novými spoluhráčky. Zatím to vypadá, že vše klapě, tak držíme palce.

Ligové soutěže začínají v září a u nás dojde k rozšíření věkových kategorií. Kromě minižaček, mladších žaček a starších žaček, bude po delší době ve Velké i tým mladších dorostenek, které budou hrát soutěž 2. liga mladšího dorostu – Morava. Jako každoročně uspořádáme také několik turnajů.

Od září provádíme i nábor mladých nadějí, tak pokud máte doma neposedné dítko, přiveďte ho na házenou. Házená je totiž sport opravdu pro každého. Nábor pořádáme pro děti ročník 2016 a starší. Trenérkou nejmladšího družstva je paní Monika Protić Kománková, kterou můžete kontaktovat. V případě děvčat spadajících do kategorie mladších žaček (a starší) můžete kontaktovat i paní Andreu Trýskovou.

Tímto Vás srdečně zveme na domácí zápasy a těšíme se na Vás.

Za SKH Velká nad Veličkou Zdeněk Janků

TABULKA – ŽÁKOVSKÁ LIGA STARŠÍCH ŽAČEK

družstvo	Z	V	R	P	skóre	B
1. DHC Plzeň	16	15	1	0	395:182	31
2. DHC Slavia Praha	16	15	0	1	335:202	30
3. Sokol Písek	16	14	1	1	298:201	29
4. Házená Jindřichův Hradec	16	12	1	3	302:231	25
5. DHK Baník Most	16	12	1	3	254:209	25
6. FK Hvězda Cheb	16	10	3	3	236:206	23
7. SKH Velká nad Veličkou	16	11	0	5	355:256	22
8. TJ Háje Jižní Město HC, p.s.	16	11	0	5	355:269	22
9. DHK Zora Olomouc	16	10	1	5	290:227	21
10. HK Slavia VŠ Plzeň	16	9	1	6	260:224	19
11. Sokol Vršovice	16	8	2	6	276:239	18
12. TJ Sokol Poruba	16	9	0	7	276:248	18
13. TJ Kovofiníš Ledec n.S.	16	8	2	6	249:242	18
14. TJ Astra	16	8	1	7	283:273	17
15. SK Žeravice	16	6	1	9	232:239	13
16. Handball club Zlín, z.s. A	16	6	1	9	314:332	13
17. TJ Sokol Kobylisy II.	16	6	1	9	266:286	13
18. 1. SC Bohumín 98'	16	5	0	11	218:290	10
19. HK Spartak Ústí n.L.	16	3	2	11	218:293	8
20. Handball club Zlín, z.s. B	16	3	1	12	228:279	7
21. TJ Sokol Lázně Kynžvart	16	3	0	13	182:281	6
22. TJ Sokol Karviná	16	2	2	12	185:301	6
23. HK Ivančice	16	2	0	14	170:277	4
24. Tatra Bohunice	16	1	0	15	214:361	2
25. Házená Mělník	16	0	0	16	125:368	0

PŘIJĎ SI ZAHRÁT HÁZENOU!

Hledáme děti ročníku 2016 a starší.

NA CO SE MŮŽEŠ TĚŠIT?

- Tréninky s míčem i bez něj
- Zábavné hry
- Turnaje
- Noví kamarádi
- Spousta zábavy
- Radost z vítězství, umění prohrávat
- Vynikající trenéři a kolektiv

HÁZENÁ NÁBOR

Kontakt:

Monika Protić Kománková, tel. 602 580 743

Facebook: Házená Velká nad Veličkou

TRÉNINKY:

PONDĚLÍ: 17:00 - 18:30

STŘEDA: 17:00 - 18:30

tělocvična ZŠ, Velká n./Vel.

PÁTEK: 15:00 - 16:30

sportovní hala, Velká n./Vel.

ZAČÍNÁME V ZÁŘÍ!

MUDr. Jan Šimko, praktický lékař

Zaměstnanci Kordárny Plus a.s. již měli příležitost poznat MUDr. Jana Šimka v rámci preventivních prohlídek, ostatním Veličanům bychom jej rádi nyní představili zde.

Pane doktore, jaké byly Vaše začátky a co Vás přimělo zvolit si ordinaci v Kordárně?

V ordinaci působím od prosince loňského roku, k oficiálnímu převzetí však došlo až k 1. 8. 2022 vzhledem k enormní administrativní náročnosti. V tomto období mi pan doktor Růžička dělal odborný dohled. Ordinance v Kordárně byla jednou z šesti nabídek pro vykonávání mé praxe. Přišlo mi velmi zajímavé spojení většího objemu pracovních lékařských prohlídek s praktickým lékařstvím jako takovým. Co se týká mého studia a dosavadní praxe, vystudoval jsem Lékařskou fakultu v Hradci Králové, která je součástí Univerzity Karlovy. Můj prvotní záměr byl stát se vojenským lékařem, ale ze zdravotních důvodů jsem dokončil civilní studium. Mám za sebou čtyři roky pracovního nasazení, služební roky jsem strávil v nemocnici v Uherském Hradišti a v ambulanci praktického lékaře tamtéž.

Co mohou Vaši pacienti očekávat?

Pacientům bych zejména rád nabídl profesionální a moderní přístup s důrazem na edukaci pacienta, neboť pro úspěch jakékoliv léčby je zásadní, aby pacient svůj problém pochopil a mohl tak získat důvěru v léčebný postup. Současně s tím chci dbát i na pravidelné preventivní prohlídky pacientů v plném rozsahu, tedy včetně odběrů

a dalších vyšetření, na které mají nárok jednou za dva roky. V plánu je také celková renovace a modernizace prostor ordinace za pomoci Kordárny, na kterou chci navázat rozšířením spektra analytických přístrojů v ordinaci.

Je možné se u Vás registrovat?

Po aktualizaci seznamu registrovaných pacientů odhaduji, že máme místo ještě pro necelých 300 zájemců, aniž bychom museli omezit kvalitu nebo objem poskytované péče. Zájemci, stejně jako již registrovaní pacienti k vyšetření, se mohou objednat buďto na nezměněném telefonním čísle 518 312 115, nebo nově i na e-mailu:

sestra@ordinacevnnv.cz, popřípadě se s dotazem obrátit přímo na mne lekar@ordinacevnnv.cz. Výhledově pak budou zprovozněny i webové stránky.

Děkujeme MUDr. Janu Šimkovi za rozhoovor a přejeme dobré výsledky s léčbou pacientů.

Touto cestou bychom rádi poděkovali MUDr. Pavlu Růžičkovi a jeho ženě Stanislavě za jejich zdravotní péči, kterou svým pacientům poskytovali dlouhých 46 let.

Redakce

Tanec nejen jako koníček

Oslovili jsme mladou nadanou tanečnici Kateřinu Janků, aby se s námi podělila o zkušenosti ze studia na Taneční konzervatoři v Brně a se svými začátky na divadelních jevištích.

Co bylo pro tebe motivací hlásit se na taneční konzervatoř a jaké byly přijímačky?

Od malička jsem se zajímala o tanec a tancovala jsem od tří let. Začínala jsem s moderní gymnastikou ve Veselí nad Moravou, pokračovala jsem s aerobikem ve Velké nad Veličkou a před přijímacími zkouškami na konzervatoř jsem tančila v Základní umělecké škole ve Veselí nad Moravou. A tanci jsem se chtěla věnovat nejen ve svém volném čase, ale i na profesionální úrovni. Na taneční konzervatoř jsou přijímáni žáci od 11 let po ukončení páté třídy na ZŠ a délka studia je totožná jako na osmiletém gymnáziu. Přijímací zkoušky byly rozděleny na tři části. V první části se komise dívala na fyzický vzhled, postavení těla. Druhá část byla praktická, kdy komise hodnotila rozsah, ohebnost, herecké etudy, hvězdu, rozštěp a mnoho dalších praktických cvičení. Třetí část byla teoretická, se zaměřením na hudební skla-

datele, balet, rytmizaci, zpěv a případnou hru na klavír. Studium probíhá první čtyři roky jako studium na ZŠ + taneční předměty – klasický, současný, lidový tanec, koncertní a scénická praxe. Po ukončení čtyř let (nástup na střední školu), si může student vybrat mezi studiem klasického, nebo moderního tance, kdy se přidávají předměty jako tanec s partnerem, líčení, dějiny tance a divadla, dějiny hudby, herecká výchova. Já jsem se rozhodla studovat dál moderní tanec.

Jaké byly začátky v cizím městě pro 11letou dívčinku s úplně odlišným stylem výuky?

Začátky na nové škole v cizím prostředí pro mě byly zpočátku náročné, hlavně po psychické stránce. Jistotu a bezpečí mi dával internát přímo v budově školy, kde jsem strávila první dva roky studia. Nejtěžší byl pro mě první půlrok. Na nový styl výuky jsem si zvykla poměrně rychle, i když byl velmi fyzicky náročný. V podstatě jsem ve škole a na trénincích byla denně od 8 do 17 hodin. Bývala jsem zvyklá chodit brzy spát a při první návštěvě baletu „Spící krasavice“ jsem jako divačka v druhé polovině představení tvrdě usnula. Ale na velké město do Brna jsem se zvykla velmi rychle.

Přes velké vytížení ve škole se aktivně účastníš i místních akcí. Kde tě můžeme vidět?

Z místních akcí je to hlavně Mikuláš, Pohádkový les a vystoupení na plesích. V Brně se věnuji i divadelnímu herectví, již třetím rokem vystupuji v dětském divadle

Theatre. Od září tohoto školního roku budu začínat v Brně v Dětském divadle, kde jsem v květnu 2022 prošla konkurzem. Za celou dobu ve škole jsem se zúčastnila několika představení v Janáčkově divadle.

Můžeš nás krátce provést svými rolemi?

V baletu „Louskáček“ jsem v druhém ročníku ztvárnila roli holčičky na párty, v třetím ročníku roli anděla, a v pátém ročníku sólovou roli černé ovečky. Na balet Louskáček se každoročně pořádá konkurz, kde pan choreograf André Laprise přijíždí z Montrealu v Kanadě do České republiky a dohlíží na celkovou choreografii a konkurz. V opeře „Aida“ jsem v druhém ročníku ztvárnila roli černouška.

Ve hře „Klíče na neděli“ v Dětském divadle Theatre jsem ztvárnila roli Karlovy milény. V červnu letošního roku se uskutečnil projekt Filharmonie Brno „Kdo je na světě nejmnocnější“, kde došlo ke spojení

projektu Mozartovy děti a Taneční konzervatoře Brno. Koncert natáčela Česká televize, která o projektu Mozartovy děti chystá dokument.

Jak vzpomínáš na své první představení?

Na první představení v Janáčkově divadle jsem se velmi bála a byla jsem nervózní, ale postupem času jsem si na prostředí a tanečnický z NDB zvykla. Veškerá komunikace s tanečnický probíhá v anglickém jazyce, většina jsou cizinci z různých zemí. Při premiéře jsem stále nervózní, ale když člověk vejde na pódium, strach z něj opadne a vžije se do své role, a ani si neuvědomí, že se na něj dívá tisíc lidí.

Kde tě můžeme vidět a jaké jsou tvé plány do budoucna?

V nejbližší době v Janáčkově divadle nehrají, uvidíme, co přinesou další konkur-

zy. Ale v polovině října budu mít v Buran-teatru premiéru hry „S hlavou v oblacích“ s Dětským divadlem Theatre.

Již několikátým rokem se v době prázdnin účastním vzdělávacího kurzu umělecké agentury Ambrozia, letos jsem se zúčastnila ateliéru herecká škola. V minulosti jsem prošla i dalšími ateliéry této agentury, například filmová škola či taneční škola, kde zpracováváme projekty daného oboru, které lze shlédnout na youtube.

Cílem následujících tří let je pro mě zakončit taneční konzervatoř maturitou a absolutoriím. Mým snem je vystudovat DAMU, nebo JAMU v oboru činoherní herectví a dál se věnovat modernímu tanci a choreografii.

Katce přejeme hodně úspěchů ve studiu, a ať jí tanec přináší čím dál víc radosti.

Lenka Slováková, redakce

MSMRS Rybáři Velká nad Veličkou pořádají

RYBÁŘSKÝ KROUŽEK

Pro děti od 8 let

Přihlásit se můžete na:
www.rybarivelka.cz
email:
msmrs.velka@seznam.cz
Nebo na tel.
[774142387](tel:774142387)

Petrův zdar!

Pavel Kohút (3. 6. 1930 – 30. 11. 2021)

Poslední listopadový den minulého roku nás opustil veliký rodák, člen muzikantského rodu Kohútů, Pavel (nar. 1930). Opustil nás ale také jeden z posledních pamětníků příchodu cimbálu na Hornácko, pamětník největší slávy dechových hudeb a velkých muzikantských osobností minulého století. Muzika jej neopouštěla po celý život.

V mládí se učil hrát na housle u svého švagra, slavného primáše Jožky Peška, se kterým hrál na klarinet také jeho otec Tomáš. Patřil k prvním muzikantům na Hornácku, kteří skutečně uměli noty. Když později zpíval ve sboru Veličan, pomáhal s přepisem notových partitur jeho vedoucímu MUDr. Janouchovi. Hrál samozřejmě také na rodný klenot, klarinet, na který jej učil jeho otec. Byl jedním z prvních hráčů na cimbál na Hornácku. Na tento, pro Hornácko nový nástroj, jej učil hrát Josef Kýr, který cimbál jako první na Hornácko přivezl.

Hru na cimbál později uplatnil právě v muzice vedené Jožkou Peškem (nar. 1924). Kromě jeho otce Tomáše s ním dále hráli

například Leoš Zeman, Tomáš Miškeřík, Josef Zeman, Jan Šácha, František Miškeřík nebo Jan Kubík. Od cimbálové muziky se postupně dostal také k hudbě dechové, kam jej přivedl jeho otec. Stal se součástí orelské kapely, kterou založil J. Macenauer a později vedl J. Čajka. Vedle nich hrávala v této době také sokolská muzika Miškeříků. Zvláštností je, že rod Kohútů hrál právě v orelské katolické muzice, zatímco oni byli evangelíci augšpurského vyznání. V dechové hudbě navazovali na své předchůdce Janošíky, kteří hrávali za první republiky. V dechové hudbě Janošici hrávali například Zeman, Šácha, Kučera, Staněk, Švrček, Juračka (krejčí), Malečik, Kohút Jiří, Kohút Jan (od kapličky), Karásek (Lipov) Kohút Tomáš (otec), Kohút Pavel (děda). S dechovkou vyjížděli i do širšího okolí Veselí nad Moravou, Strážnice a chodívali hrát i na Kopanice.

Zajímavostí je vývoj příjmení rodu Kohútů, když ještě otec Pavla Kohúta Tomáš je v matrice zapsán s příjmením Kohout a v minulosti se dá setkat ještě s variantou

příjmení psanou jako Kohut (první polovina 17. století). Jelikož se ve Velké setkáváme také s druhou variantou příjmení psanou s kroužkem – tedy Kohút (původně psáno také jako Kohout), kdy nositelé tohoto příjmení jsou vedeni v katolických matrikách, je dost možná pravdivý výklad, že faráři si Kohouty rozdělili, katolíci používají formu Kohút a evangelíci Kohút.

Muzika Pavla Kohúta neopouštěla ani v trudných časech druhé světové války. Veličané vždy dokázali žít kulturou, a to i navzdory okupantům. Zábavy sice nemohly probíhat oficiálně, ale lidé se bavili i tak. Scházeli se tak po stodolách, kde se hrálo a tancovalo. Pavel Kohút vzpomínal, jak ve stodole u Foků pravidelně hrával na harmoniku pan Pavlátka. Muzika hrávala také ve stodole Šimlíkové (dneska Petruchovo), na Závodí a u Štastných na Rádku. Někdy se těchto ilegálních zábav zúčastnili i němečtí a rakouští vojáci.

Každá kapela, která chtěla v těch dobách hrát za peníze, musela mít v čele dirigenta, který složil kapelnické zkoušky a získal tak „koncesi“, opravňující jím řízené muzice vystupovat na svatbách, pohřbech, plesech apod. Otec Pavla Tomáš Kohút byl jedním z prvních, kteří je ve Velké měli složené.

Z muzikantského života měl také spoustu zážitků a historek. Jednou, když ležel se žloutenkou v nemocnici, přijeli mu ostatní muzikanti do nemocnice zahrát pod okny. Muzika pro něj byla jen jedna, „odpoledne hrála dechovka a navečer štrajch“. Obě měl rád.

Za jeho mládí se nechodilo na zkoušky nebo na schůze, ale tzv. „do školy“. Vzpomínal, jak Jan Staněk vždycky dojel na náměstí s trubkou a tam troubil „hasiči do školy, hasiči do školy“, všichni pak věděli, že svolává hasiče na schůzi. Rád měl okamžiky, kdy se „škola“ dechové hudby konávala u nich na zápraží.

S dechovou hudbou hrával tradiční prvomájové průvody, po nichž se muzikanti z celého Hornácka potkávali po skončení oficiálního programu v restauraci „U Jagošů“. Tady pak zaznívaly ty nejlepší melodie.

V mládí pravidelně hrávali také na starém sokolském cvičišti u Rumiškovy stodoly, nebo na hlavním pódiu Hornáckého stadionu po skončení Hornáckých slavností, v letech pozdějších pak nahoře vedle pavilonu Strážné hůrky.

Ve svém životě vystupoval s řadou dalších muzikantů, kteří hrávali v dechové hudbě *Hornáci*. Patřili k nim například František Coufalík, Jan Ciběna, Jan Morávek, Josef Slovák., Tomáš Miškeřík, Jan Štěfánek, Josef Pešek, Jan Kučera, Jan Trn, Martin Vrabec a mnoho dalších.

Vzpomínal na svého otce Tomáše a dědu Pavla, výborné muzikanty a hráče na klarinet. Sám byl také většinu svého aktivního muzikantského života především klarinetistou. Pavel Kohút měl rád muziku po celý život. Lásku k hudbě zdědil po svých předcích a po něm ji zdědily i jeho děti.

*Podle vzpomínek Pavla Kohúta
zapsal Martin Kuchynka a Lukáš Pachl*

Obraz svaté Maří Magdaleny

Velický kostel, naše nejvýznamnější památka, se čtvrtou červencovou nedělí skvěl třpytivou nádherou. Snaživé ruce obětavých farníků svatostánek pečlivě uklidily, nablýskaly a vyzdobily, až celý zářil. Oltáře i obětní stůl halily vzácné bílé plachty s typickou hornáckou výšivkou „po žutu“, kterou ručně zhotovily velické vyšívačky ke cti a slávě Boží v první polovině minulého století. Lidovou uměleckou tvorbu citlivě doplňovaly květiny – ušlechtilé dary přírody, zkomponované do skvostných aranžmá. Zvláštní pozornost poutal velký krásný obraz stojící na podstavci v kněžišti. Celý slavnostně nastrojený kostel očekával příliv Božího lidu, poutníků i domácích, aby společně oslavili patronku našeho chrámu a naši orodovnici.

V homilii otec Josef vyzvedl význam odkazu svaté Maří Magdaleny, která se setkala se vzkříšeným Kristem, a zprávu o Jeho zmrtvýchvstání přinesla všem. Otec Josef popisoval, co se přesně stalo, když Marie Magdalská vkročila do prázdného hrobu, kam položili Ježíšovo ukřižované tělo. Poukázal na skutečnost, že i když Ježíš stál přímo před Marií, neviděla Ho. Ale protože Ho nepřestala hledat, nakonec Jej našla. Tak i my máme vytrvale hledat, abychom našli. Neboť i nám se běžně stává, že nevidíme to, co se prostírá přímo před našima očima.

Při mši svaté otec Josef posvětil obraz svaté Maří Magdaleny, který zakoupil ve velmi poškozeném stavu v internetovém obchodě se starožitnostmi. Nechal ho zre-

staurovat a věnoval ho do velického kostela. Vznik obrazu se datuje kolem roku 1780. Má původní rám, který vyžadoval rovněž rozsáhlé opravy. O minulosti obrazu bohužel nic nevíme.

Na obraze vidíme rozjímající svatou Maří Magdalenu, proslulou svými dlouhými a bohatými vlasy, a atributy její svatosti:

Kniha – symbolizuje evangelium, které opravdově žila. Kříž – symbol víry, ukazuje na ukřižovaného Krista. Důtky – symbol pokání, hovoří o její kajícínosti. Lebka – symbol smrti, upozorňuje na pomíjivost.

Marie se nachází u jeskyně. Z toho se dá usoudit, že neznámý autor vycházel z francouzské tradice, podle které se Maří stala poustevnicí.

Trvalo dlouho, než si zástupy po mši svaté krásný obraz prohlédly. Přistupovaly k němu v posvátné tichosti a obdivovaly novotu, kterou staré dílo znovu ožilo.

Nyní obraz Svaté Maří Magdaleny visí v zadní části kostelní lodi (v prostoru dříve nazývaném „pod žebráčkú“), na pravé straně, nad Božím hrobem. Myslím, že vhodnější umístění vybrat nelze.

Chtěla bych touto cestou otci Josefovi poděkovat za dar plný duchovna. Svým počinem nejenže zachránil chátrající umělecké dílo, udělal radost mnohým z nás, prokázal dobrodiní naší farnosti, ale také obohatil náš chrám o hodnotnou historickou památku. Pán Bůh zaplať, otče Josefe.

Hana Vachunová

Lidé ve Velké na přelomu 19. a 20. století část III.

Třetí část cesty po Velké zahájíme v domě č. 68 (dnešní č. p. 108), který nalezneme vedle dnešní restaurace „Pod Lipama“. Dům velmi často měnil své majitele. V roce 1857 patří dům Štěpánu Bulánovi (nar. 1824), ale již v roce 1869 zde žije Hinsch Alenius (nar. 1808) původem z Lipníka nad Bečvou, který ve Velké působí jako kontribuční lékař. Žije zde se svou manželkou Mariou (nar. 1820), která pochází z Telče. V roce 1880 zde bydlí praktický lékař Karel Baar (nar. 1849) z Rajnochovic u Holešova se svou manželkou Marií (nar. 1856) a synem Karlem (nar. 1875). Jako služka u nich působí Barbora Prášková (nar. 1865) z Velké. V roce 1890 zde žije rodina kováře Jana Buláně (nar. 1856), který pochází ze Sobotiště v Uhrách, ale

je synem původního vlastníka domu Štěpána Buláně. Žije zde se svou manželkou Barborou (nar. 1863) rozenou Kučerovou původem z Velké a dětmi Janem (nar. 1884), Anežkou (nar. 1886), Barborou (nar. 1889), Štěpánem (nar. 1892), Jiřím (nar. 1894) a Františkem (nar. 1899). V roce 1900 zde spolu s nimi žije také obuvnický mistr Jan Slovák (nar. 1873) se svou manželkou Aloisií (nar. 1875). V roce 1910 dům patří Sofii Schillerové (nar. 1848), která se svým manželem v protějším domě provozuje hostinec, ale bydlí v něm židovský holič Jacob Fidler (nar. 1856), který zde žije se svou manželkou Barborou (nar. 1853) a dcerou Gertrudou (nar. 1888). V roce 1921 dům vlastní rodina Josefa Hanáčka (nar. 1890), který zde žije se svou manželkou Anežkou

(nar. 1897), rozenou Světlíkovou, synem Josefem (nar. 1920) a matkou Kateřinou (nar. 1864) původem z Malé Vrbky.

Dům č. 69 (dnešní č. p. 109) se v roce 1857 nachází ve vlastnictví Tomáše Tomčaly (nar. 1824), který zde žije se svou ženou Annou, roz. Práškovou (nar. 1826), původem z Kuželova a dětmi Martinem (nar. 1845), Kateřinou (nar. 1852), Janem (nar. 1854) a Jiřím (nar. 1856). V dalších letech se jim narodí ještě Tomáš (nar. 1858) a Rosina (nar. 1863). Na dožití si domů berou na výminek matku Tomáše Annu (nar. 1798). Tomáš se žije polním hospodářstvím. Obhospodařuje majetek o velikosti půl čtvrtlánu. Syn Jan se v roce 1869 učí ve Vídni obuvníkem. V roce 1880 v domě již nacházíme pouze Annu a nejmladšího syna Tomáše, který dále hospodaří na rodinném majetku. Syn Jan zůstal jako obuvník ve Vídni a Jiří se žije jako služebný v Mutěnicích. Tomáš Tomčala

se v roce 1881 oženil s Annou Tomeškovou (nar. 1862), původem z Velké. Postupně se jim narodily tři dcery – Rozina (nar. 1883), Anna (nar. 1885), Kateřina (nar. 1890) a syn Tomáš (nar. 1898). Po smrti dcery Anny (nar. 1863) pojmenovali svou poslední narozenou dceru z roku 1893 rovněž jménem Anna. Jako čeledín jim na hospodářství pomáhá Jiří Petrucha (nar. 1877). Nejstarší dcera Rosina se v roce 1900 vdala za Josefa Slovákova (nar. 1877) z Velké. Z domu později odchází. V rodinné tradici pokračuje Tomáš Tomčala (nar. 1898), kterému dům patří v roce 1921 a žije zde se svou ženou Kateřinou (nar. 1900), rozenou Slovákovou, která v té době bydlela se svou ovdovělou matkou a sourozenci v domě č. p. 107, který patřil Kristině Jagošové. V domácnosti je rovněž hlášena jeho sestra Anna (nar. 1893), provdaná Prášková a její syn Cyrill (nar. 1917 v New Yorku), kteří se ale fyzicky nacházejí v Americe.

Sousední dům č. 70 (dnešní č. p. 110) se v roce 1857 nachází ve vlastnictví Martina Hornáčka (nar. 1821), který se živí jako půlčtvrťláník polním hospodářstvím, se kterým mu pomáhá také Pavel Petrucha (nar. 1839), kterého nacházíme jako vlastníka domu již v roce 1869. Pavel Petrucha zde žije se svou manželkou Barborou (nar. 1843) rozenou Janoškovou a dětmi Annou (nar. 1863), Evou (nar. 1865), Kateřinou (nar. 1868), Alžbětou (1870), Barborou (nar. 1875), Jiřím (nar. 1877) a Pavlem (nar. 1879). V roce 1900 již v domě bydlí pouze Barbora (nar. 1843) a Jiří, který předchozí dobu strávil jako čeledín v sousedním hospodářství, které patří rodině Tomčalů. Jiří později hospodářství přebírá a žije zde se svou manželkou Anežkou (nar. 1887) rozenou Peškovou a dětmi Antonínem (nar. 1904), Anežkou (1906), Alžbětou (nar. 1907) a Janem (nar. 1914).

Dům č. p. 71 (dnešní dům č. 111), kde dnes sídlí pivovar Velický bombardák, patřil v roce 1857 rodině Jana Psíka (nar. 1807), který zde žil se svou ženou Evou (nar. 1812), rozenou Ruža a svými syny Jiřím (nar. 1834), Josefem (nar. 1838) a Janem (nar. 1843).

V roce 1869 již dům patří Jiřímu Psíkovi (nar. 1834), který zde žije se svou manželkou Kateřinou (nar. 1844), rozenou Kaňůrkovou, dcerou Kateřinou (nar. 1866), Annou (nar. 1868), Alžbětou (nar. 1876) a Rozínou (nar. 1879). V domácnosti s nimi žije také sestra Jiřího Alžběta (nar. 1851) a vnuk Pavel (nar. 1864), který pocházel z rodu bratra Jiřího Psíka Jana. V roce 1900 již dům náleží Jiřímu Čajkovi (nar. 1873), který je vnukem Josefa Psíka (nar. 1838), který zde žije se svou manželkou Kateřinou (nar. 1874), rozenou Haličkovou, synem Janem (nar. 1899) a matkou manželky Annou Haličkovou (nar. 1845). Později přibývají ještě další děti – Jiří (nar. 1901), Kristyna (nar. 1904) a Antonín (nar. 1915). V domě s nimi bydlí od roku 1901 také nádenice Anna Pelčáková (nar. 1867) ze Suchova se svým synem Janem (nar. 1904). Otcem dítěte je Martin Pelčák (nar. 1873), který pocházel z čísla popisného 229 na Závodí.

Nyní uzavřeme cestu ven z náměstí a po protější straně se budeme ubírat zpět do středu obce. Začneme objektem č. p. 128, kde dnes sídlí prodejna Barvy laky a vietnamská prodejna.

Dnešní dům č. p. 128 nesl v minulosti číslo 82. V roce 1857 tento dům patřil Janovi Janoškovi (nar. 1831), který zde žil se svou ženou Annou (nar. 1835) a synem Janem (nar. 1857), dcerami Kateřinou (nar. 1858), Annou (nar. 1860) a synem Josefem (nar. 1864). V domě s nimi žije v nájmu i rodina Jana Šavary (nar. 1829), který pracoval jako služebník v panském dvoře ve Velké. Jan Šavara zde žije se svou manželkou Evou (nar. 1830) a dcerou Kateřinou (nar. 1860). V roce 1880 se nachází dům neobydlený a následně dochází k jeho demolici. Informace k domu č. p. 128 nalezneme ve Velké opět až v roce 1921, kdy u domu č. p. 129 nacházíme poznámku, že se čísla 128 a 129 spojily pod číslo 129.

Sousední dům č. 83 (později č. p. 129) patří v roce 1857 židu Samuelovi Hahnovi (nar. 1784), se kterým zde žije také další židovská rodina Grünzweigova. O dvanáct let později se zde již nachází hospoda, která náleží Janu Skřivánkovi ze Švábenic na Vyškovsku, ale v nájmu ji má rodina Aloise Hartla (nar. 1825) z Přímětic na Kroměřížsku. Alois zde žije se svou ženou Františkou (nar. 1829), která pochází z Radějova a dětmi Ludvíkem (nar. 1862), Karolínou (nar. 1864), Janem (nar. 1866) a Aloisem (nar. 1868). Jako služebná u nich pracuje Kateřina Kotková (nar. 1855) z Velké. V roce 1880 obecní hospodu provozuje Jakub Hahn (nar. 1843), který se narodil v Javorníku a žije zde se svou manželkou Cecílií (nar. 1854) a dětmi Maxmilianem (nar. 1873) a Emilií (nar. 1875). Jako služeb-

ná zde pracuje Berta Kleinová (nar. 1862). V roce 1890 dům patří manželům Samuelovi (nar. 1853) a Sofii Schillerovým (nar. 1848), kteří jsou židovského původu. Žijí zde se svými dětmi Giselou (nar. 1880), Annou (nar. 1881), Viktorem (nar. 1882), Emilií (nar. 1886), Maxem (nar. 1888), Moritzem (nar. 1890) a Jakobem (nar. 1894). Syn Viktor je studentem univerzity. Jako služební či čeledíní zde postupně působí Eva Janošková (nar. 1871), Alžběta Psíková (nar. 1876), Alžběta Vachunová (nar. 1892) a Pavel Světlík (nar. 1888), všichni z Velké, ale také Anna Mikulčíková (nar. 1873) ze Suchova. V roce 1890 zde nalezneme v nájmu rodinu Martina Procházky (nar. 1848) původem z Vážan, který ve Velké působí jako hospodářský správce. Jeho syn Karel (nar. 1875) studuje gymnázium.

V roce 1921 jsou již č. p. 128 a 129 spojeny v jeden dům, kde je provozován obecní hostinec. Žije zde rodina Františka Sámka (nar. 1877) původem z Mysločovic u Holešova, který ve Velké provozuje hostinskou a řeznickou činnost v obecním hostinci. Žije zde se svou manželkou Marií (nar. 1880), nevlastním synem Františkem Matouškem (nar. 1902) a dcerami Vlastou (nar. 1904), Janou (nar. 1908) a Ludmilou (nar. 1910). V domácnosti jim jako služebný pomáhá Světlík Pavel (nar. 1888). V domě č. 129 působil později jako řezník také Adolf Novotný (nar. 1905), syn Adolfa Novotného (nar. 1876) a vnuk Ignáce Novotného, hostinského ve Velké, o němž jsem psal v předchozím díle tohoto seriálu.

Lukáš Pachel

Vyznání Horňácku a lidovému umění. 90 let výtvarnice Kornelie Němečkové

Rozhovor s Kornelií Němečkovou

17. 5. 2022

Já jsem měla vždycky k lidové kultuře velice blízko. Aniž jsem si to nějak uvědomovala. Aniž by to bylo vědomé. Ale tak su z toho Vsetína. Blízko jsem k tomu sto-procentně měla.

Studovala jsem na Střední umělecko-průmyslové škole ve Zlíně. Při ní založil na konci 40. let Ladislav Hřebačka z Poštorné muziku a soubor. On byl tak osvícený, že když jsme nacvičovali nový tanec, tak dal někomu za úkol, aby o tom tanci všechno zjistil – proč má takovýto tvar, z čeho vychází a proč vypadá zrovna takto. A to se mně ohromně líbilo. Chodit po takovém jakože výzkumu. A dokonce jsem sa chystala, že půjdu aj na etnografii, ale zjistila jsem, že je tam hrozně moc takového toho počítání a technických věcí, tak jsem nešla.

V té době sa natáčel ve Strážnici film *Zítřka se bude tančit všude* a tam účinkovali kluci Holí a mně se strašně líbil Dušanek. A tam zazněly i ty písničky, které jsme zpívali v souboru, tak nás to přitahovalo. A já jsem byla zvyklá se o to zajímat. Přecházel si další věci a to Horňácko mňa strašně chytlo. Tím pádem i mého muže.

Škola se na poslední rok přesunula z politických důvodů ze Zlína do Uherského Hradiště. A to jsme šli okamžitě do Hradišťanu. To už jsme byli i manželé. My sme sa brali ve druhém ročníku na průmyslovce a další dva roky jsme chodili do školy jako manželé. V Hradišti to bylo za primá-

še J. V. Staňka a byl to rok velmi intenzivní. Po všech stránkách, co jsme do sebe sáli, co všechno jsme zažili a kam jsme jezdili... Pamatuju si, jak jsme jeli na nějaký zájezd, myslím, že do Prahy, a autobus zastavil před závorama u přejezdu. Tam stál malý nádražní domeček a na dvoře slépký a kohút s krásnýma péroama. Můj muž vylítnul z autobusu a vyptal si jích, takže získal cestou krásné kosírky. Chlouba chlapů.

Do Prahy za dalším studiem a prací nás z Hradiště přešlo najednou moc, a tak jsme se scházeli dál. Jednou jsme dostali nabídku na účinkování v divadle S. K. Neumana – Pod Palmovkou v *Její pastorkyni* a zpívali tam ten sbor u čepení nevěsty. Oni na nás všechny nechali ušít horňácké kroje, a když představení po několika letech

skončilo, tak jsme si je odkoupi a chodili v nich tady v Praze na všechny akce, hody a takové ty záležitosti. Všecko sem sa naučila. Vázat šátky, aj šátky.

Vím, že poprvní jsme byli ve Velké v kulturním domě kvůli výstavě a tehdy tam byla šéfkou Anička Baierlová. S nima jsme se velice skamarádili a od té doby k nim jezdili. A i přes ně jsme víc přilnuli k tomu Horňácku. Na Slavnosti a celé to prostředí kolem vzpomínám v tom nejlepším. Na Horňácko jsme ale jezdili i na fašanky. Jeden den jsme byli ve Velké a druhý jeli do Strání ke kamarádce Vlastě Grycové.

Jednou na nějakou naši vernisáž výstavy přijeli zahrát muzikanti s Martinkem Hrbáčem. A když jsme potom seděli při nějakém vínku, tak někdo říká: „Chlapi, Jožka (Kubík) je tom hrozně zle. Jožka umírá.“ A teď nevím, jestli můj muž nebo někdo z těch muzikantů povídá: „Chlapi, udělajme mu pomník.“ Všichni se strašně sice nadchli, ale můj muž jediný na to nezapomněl, a když ten Jožka zemřel, tak mu udělal bustu, jako že na hřbitov. Jenomže Hrubovrbčaní řekli: „První takový pomník tady a cigáňa! V žádném případě.“ Takže odmítli a hledalo sa jiné umístění. Až došli s tím Kuželovem. A tam jsem si tehdy připadala, jak na slavnostech, kte-

rých se zúčastňoval a které maloval Joža Uprka. Myslí, že to byl květen a tým táhlým kopcem šly navrch ty krojované davy.

Můj muž byl úžasný organizátor a „vymýšlitel“. A tak si i vymyslel, že ve Strážnici v parku by sa udělala taková galerie osobností lidové kultury. Ale nejenom muzikanty, ale i třeba sběratelka Zdenka Jelínková,

režisér Karel Plicka, profesorka Melniková-Papoušková, Samko Dudík a další. Ty dvě sochy, co tam v parku jsou, se jediné uskutečnily. A ty jsme tam se synem Honzou instalovali až my, po Zdeňkově smrti.

V roce 1956 jsem nastoupila do Ústředního domu pionýrů a mládeže se sídlem v Gröbeho vile na Královských Vinohradech, kde byly v podkrovních prostorách zrekonstruované ateliéry, Tam jsem vedla kroužek lidové umělecké výroby, kde jsem s dětmi dělala od vánočních ozdob závěsů a pečiva, vystřihovánek z Luhačovického

Zálesí, obrázků na skle, přes věci z Velikonoc či Letnic až do podzimu a zimy. Ten náš ateliér byl v nejkrásnějších prostorách a měl úžasnou atmosféru. Všechny návštěvy v ateliéru si chtěly odnést něco malého na památku, ale výrobky dětí jsem rozdávat nechtěla. V té době jsem náhodně dostala od svého spolužáka ze Zlína vánoční přání, kde byla na tmavomodrém podkladu nalepená malá

bílá kulatá vystřihovánka. Mně napadlo, že by to byla vhodná činnost pro děti, a když toho udělají víc, můžeme to i rozdat. A tam bylo první setkání s vystřihovankou a taky prapůvod těch mých.

V roce 1957 se nám narodila dcera Zuzana a já jsem se zdravotními problémy odjela na pár měsíců k mamince do Vsetína. Bylo krásné září a já trávila čas na lehátku na zahradě. Dostala se mi do ruky kniha *Valašský vojvoda* a mně inspirovala zvukomalebná jména a nářeční výrazy a zkusila jsem si motivy zbojníků vystřihovat. Začínala jsem s motivy stříhanými napůl, po přeložení papíru. Po stranách byla ale napsána jejich jména, a to po rozložení papíru bylo vidět jako pozitivní a negativní, což jsem nechtěla. Po vystřihnutí jsem vystřihovánku nalepila na překližku nebo do takového rámečku. Když jsem tam ale byla čtyři měsíce, tak jsem knihu četla ještě jednou a znovu mě nadchla. Nakreslila jsem si ten zbojnický motiv znovu a tentokrát volně bez přeložení. Od té doby jsem si

kreslila vystřihovánky bez omezení. Napřed jsem dělala samé takové krojované a i ty z Hornácka, ale ty lidové motivy se prolínají celou mou tvorbou. A byl a je to můj hlavní zdroj radosti a duševního života.

zpracovala Magdalena Maňáková

Kornelie Němečková

★ 5. července 1932 Vsetín

Výtvarnice, která proslavila techniku vystřihované grafiky. Ilustrovala knihy, dětské časopisy, vytvořila řadu plakátů, poštovních známek a užité grafiky. Jejím největším inspiračním zdrojem je lidové umění a folklor, které jsou její celoživotní láskou. Z její dílny pochází i známá kresbička krojované dívky ve znělce populárních televizních Zpívánek. Výstavy jejich prací bylo několikrát možné zhlédnout i na Hornácku podobně jako v řadě míst naší republiky, ale i po celém světě. Archiv její tvorby je soustředěn v Muzeu regionu Valašsko. Dnes žije a tvoří v Praze.

Svátek demokracie – volby do zastupitelstev obcí

Mám rád volby do zastupitelstva v malých obcích. Jeví se mi to býti připomínkou dávnych časů, kdy primitivní kmenové hlasitým výkřikem a jásotem určovali vůdce tlupy/rodu a potvrzovali radu starších. V případě, že se do funkce náčelníka tlupy hrnul kandidát zvláště nevhodný do funkce, byl skupinovým projevem nesouhlasu rychle vyřešen a vyhnán do lesa. Již se neschází-

me se u centrálního ohniště, abychom si řevem a jásáním (v právní teorii se tomu říká aklamace) určovali náčelníka, ale zcivilizovali jsme se a dle předem určených pravidel náčelníka společně s radou starších volíme. Shora uvedený postup aklamace trpí zásadní

nevýhodou, že je poněkud nepřesný a nedokáže omezit vliv skupiny sice počtem malé, ale ukřižené.

Za největší bonus a výhodu voleb do zastupitelstev v malých obcích považují, že volič kandidáty a jejich osobní poměry zná. Volební program je krásná věc, ale voliče na malé obci neošidí. Volič moc dobře ví, co je který kandidát zač, kdo má jaké škraloupky a hříchy. A v tom se ty naše volby do zastupitelstva obce, které se konají 23.–24. září 2022, stále podobají pradávným časům, kdy si komunita volila své náčelníky. Ve velkém městě se kandidát schová za program a jeho skutečný život, záměry, morální kvality a míra odpovědnosti jsou často jednou velkou neznámou. V malé obci vybírá volič mezi svými sousedy, spolužáky, spolupracovníky. Snaží se zvolit kvalitně. Někde se před volbami scházejí rodinné rady a kandidáta po kandidátovi společně probírají, posuzují jeho minulost a schopnosti.

Jakým způsobem můžeme tedy volit?

1. Jednotlivé kandidáty křížkem v rámečku před jejich jménem, nejvýše však tolik kandidátů, kolik členů zastupitelstva obce má být zvoleno; hlas získávají označení platní kandidáti. Nezapomínejte, že máme 15 zastupitelů, takže 15 křížků u kandidátů je maximum. A tyto kandidáty můžete označit napříč stranami, jak se Vám kdo líbí, např. 6 kandidátů z jedné strany, 4 z druhé strany a 5 z třetí strany. Dohro-

mady 15. Víc NE!! Máte však možnost označit méně než 15 kandidátů, pokud si myslíte, že neoznačení nejsou Vaší volby hodni. Nevyužité hlasy se dál nikomu nepřidělují.

2. Volební stranu křížkem ve čtverečku před jejím názvem; hlasy získávají kandidáti označené volební strany v pořadí podle hlasovacího lístku až do výše počtu členů voleného zastupitelstva; u označené volební strany se již nepřihlíží k označeným kandidátům této volební strany. Volíme pouze jednu stranu. Víc NE!!

3. Volební stranu a současně jednotlivé kandidáty jiných volebních stran; hlasy získávají nejprve označení kandidáti jiných volebních stran než označené strany a následně pak zbylé hlasy voliče (rozdíl mezi počtem volených členů zastupitelstva a počtem jednotlivě označených kandidátů) získají kandidáti označené volební strany podle pořadí na hlasovacím lístku; u označené volební strany se již nepřihlíží k označeným kandidátům této volební strany.

Postup uvedený pod bodem 3 je náročný na voličovu pozornost, protože je třeba označit jak kandidáty, tak stranu.

Přeji voličům šťastnou a dobrou volbu.

*Mgr. Evžen Morávek,
advokát ve Velké nad Veličkou*

Informace

Redakce zpravodaje uvítá vaše příspěvky nebo návrhy – co vás zajímá, co chcete vědět nebo sdělit občanům. Své připomínky, návrhy či sdělení můžete posílat mailem na adresu zpravodajvelka@centrum.cz nebo poštou na adresu: Kulturní komise, Obecní úřad, 696 74 Velká nad Veličkou. Uzávěrka příštího čísla je **20. listopadu 2022**.

Zpravodaj obce Velká nad Veličkou 151, IČO 00285447, název zpravodaje: Velický zpravodaj (vychází 4x ročně), vydání září 2022, ev. číslo periodického tisku: MK ČR E 21709, zpravodaj vydává Obec Velká nad Veličkou. Redakční rada: L. Slováková, L. Mikáč. Kontakt: zpravodajvelka@centrum.cz. Sazba a tisk: Nakladatelství Albert Boskovice.

SDH Velká nad Veličkou

pořádá

NÁBOR

MLADÝCH HASIČŮ A HASIČEK

I TY SE MŮŽEŠ STÁT HASIČEM!

TĚŠÍME SE NA VŠECHNY KLUKY A HOLKY ROČNÍKU 2015 A STARŠÍ.

Proč hasiči?

- ♦ Práce s hasičskou technikou
- ♦ Soutěže v požárním sportu
- ♦ Další dovednosti (orientace v terénu, uzlování, střelba ze vzduchovky, ...)
- ♦ Základy první pomoci
- ♦ Spousta zábavy, her a super kamarádů

ZAČÍNÁME 8. ZÁŘÍ!

KDY: každý čtvrtek od 16.00 hod.

KDE: hasičská zbrojnice
ve Velké nad Veličkou

KONTAKT:

Pavel Sekerka, tel. 704 276 755

Radek Lipár, tel. 606 763 676

